

**PRANTSUSE 17. SAJANDI
JA 18. SAJANDI 1. POOLE**

graafika

TRÜ TEADUSLIKU RAAMATUKOGU FONDIDES

FRANTSUSE 17. SAJANDI JA 18. SAJANDI 1. POOLE GRAAFIKA

ФРАНЦУЗСКАЯ ГРАВЮРА XVII — I-ОЙ ПОЛОВИНЫ XVIII В.

LES GRAVURES FRANÇAISES DU XVII ET DE LA PREMIÈRE MOITIÉ DU XVIII S.

Tartu Riiklik Ülikool
Teaduslik Raamatukogu

P R A N T S U S E

17. SAJANDI JA

18. SAJANDI 1. POOLE

graafika

TRÜ TEADUSLIKU RAAMATUKOGU FONDIDES

KATALOOG

TARTU 1983

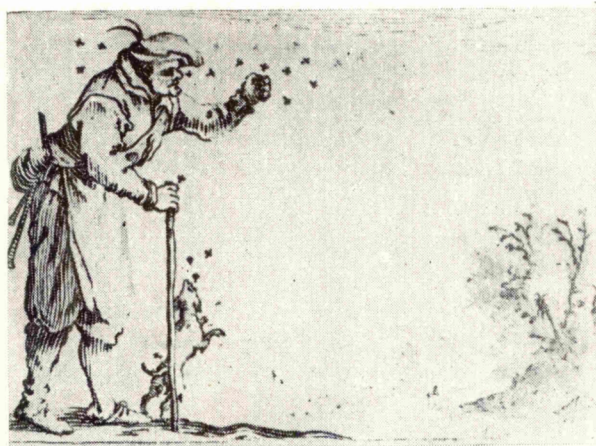
Redaktsioonikolleegium: **R. Kleis, M. Kümnik, L. Peep, L. Tiik ja L. Trikkar**

Toimetaja: **O. Nagel**

Koostaja: **T. Nurk**

Kujundaja: **T. Sepp**

Fotod: **J. Karm**

1. J. Callot. Talupoeg koeraga. Sarjast „Kapriisid“, Ofort, Nr. 61—63.

SAATEKS

TRÜ Teadusliku Raamatukogu Lääne-Euroopa gravüüride kogus on küllaltki huvipakkuvad prantsuse 17. sajandi ja 18. sajandi esimese poole vaseslöiked ja ofordid. Kolleksioon ei ole suur, kuid sisaldab peaaegu kõigi selle perioodi nimekate meistrite gravüüre, millest õige paljud on haruldased ja väärtuslikud.

TRÜ Teadusliku Raamatukogu graafikakogu kuulus algselt ülikooli kunstimuseumile, mis rajati 1803. a. Selle esimeseks juhatajaks oli prof. Karl Morgenstern (1770—1852), kes kogus muuseumisse mitmesuguseid kunstivarasid, rikastamaks kunstiajaloo, esteetika ja klassikalise kirjanduse loenguid. 1858. a. otsustati ülikooli muuseum muuta antiikkunstikoguks ja selle profiilile mittevastavad varad suunati Ülikooli Joonistuskooli. See lõpetas 1891. a. tegevuse ning paar aastat hiljem anti maalid, joonistused ja gravüürid ülikooli raamatukogule, kus neid säilitatakse tänapäevani. Kogu sisaldab ligi 8000 graafilist lehte ja joonistust.

* *
*

1. Teoste mõõtmised (kõrgus, laius) on sentimeetrites. Rikkumata lehe puhul on toodud plaadimõõtmised (pl.), kui lehe servad on koos plaadi servjoonega ära lõigatud, on antud joonise (j.) või lehe (l.) mõõtmised.

2. Lühendid ja mõisted gravüüri aadressis:

	avec privilège du Roy — kuninga privileegiga
C. (cu.) P. (pri., privil.) R. (Reg.) =	cum privilegio Regis — kuninga privileegiga dedicavit — on pühendanud
del., delin.	= delineavit — on joonistanud
ex., exc., excud.	= excudit — on kirjastanud, on trükkunud fait, faciebat — tegi
f., fe., fec.	= fecit — on teinud, on teostanud gravé — on graveerinud
incid.	= (in aes) incidit — on (vaske) graveerinud incisa (aere) — graveeritud (vaske) in lucem edita — on kirjastatud, välja antud
i., in., inv., inve., inven.	= invenit — on joonistanud (originaali)
invent.	= inventor — joonistaja, originaali autor peint (paint) — maalitud perfecit — on lõpetanud
pin., pinx.	= pinxit — on maalinud
sc., scul., sculp., sculps.	= sculpsit — on graveerinud se vend — on kirjastanud, on müügil

3. 19. sajandil koostati gravüüride kolleksioneerijatele tömmiste väärtuse määramiseks süsteem, milles fikseeriti seitse plaadiseisundit (I—VII plaadiseisund). Enim hinnatud on kunstniku proovilehed ja tema enda trükitud tömmised. Sageli graveerija muutis või parandas plaadil mõnda detaili, lisis või võttis ära midagi, muutes seega plaadi seisundit. Eriti tugevasti mõjustasid plaadiseisundit kirjastajad, kes trükkimisel kulunud plaati värskendasid retuüsimise, uuritsaga joonte süvendamise teel.

4. Teoste autorite, nimetuste ja plaadiseisundi määramisel on kasutatud järgmisi põhikatalooge ja kunstileksikone:

Bénézit, E. Dictionnaire Critique et Documentaire des peintres, sculpteurs, dessinateurs et graveurs de tous les temps et de tous les pays. I—III. Paris, 1924 (= Bénézit).

Brunet, J. C. Manuel du Libraire. I—VI. Paris, 1860—1865 (= Brunet).

Huber, M. und Martini, C. G. Handbuch für Kunstliebhaber und Sammler. VII—VIII. Zürich, 1804 (= Huber—Martini).

Joubert, F. E. Manuel de l'amateur d'estampes, I—III, Paris, 1821 (= Joubert),

Meaume, E. Recherches sur la vie et les ouvrages de Jacques Callot. I—II. Paris, 1860 (= Meaume).

Meyer, J. Allgemeines Künstler-Lexikon. I—III. Leipzig, 1872—1885 (= Meyer).

Nagler, G. K. Neues allgemeines Künstler-Lexicon. I—XXII. München, 1835—1852 (= Nagler).

Thieme, U. und Becker, F. Allgemeines Lexikon der bildenden Künstler. Leipzig, 1907—1942 (= Thieme—Becker).

Weigel, R. Kunstcatalog. Leipzig, 1838—1850 (= Weigel).

5. Kunstnike nimede kirjutamisel ja elulooliste andmete esitamisel on aluseks **Bénézit, E.** Dictionnaire Critique et Documentaire... I—III. Paris, 1924.

6. Andmed teoste tulme kohta ülikooli muuseumisse on võetud K. Morgensterni käsikirjalistest nimestikest ja märkmetest. Mõnede teoste ostmise või saamise aega pole olnud võimalik kindlaks teha.

7. Andmed kunstnike kohta, kelle teoseid reprodutseerisid vasegraveerijad ja ofortistid, on toodud kataloogi lõpus.

8. Kasutatud lühendid:

j. — joonis

kat. — kataloog

l. — leht

pl. — plaat

repr. — reproduktsioon

TRÜ TR — TRÜ Teaduslik Raamatukogu

u. — umbes

ÜR — Ülikooli Raamatukogu.

2. J. Callot. Laager. Sarjast „Väikesed sõjaviletsused“, Ofort. Nr. 56.

PRANTSUSE 17. SAJANDI JA 18. SAJANDI 1. POOLE GRAAFIKA

17. sajandil kujunes Prantsusmaa tsentraliseeritud kuningavõimuga riigiks, mida tugevdasid edukad sõjad, sisemise opositsiooni mahasurumine ja majanduselu paranemine. Absolutismi õitsenguks oli Louis XIV valitsemisaeg (1661—1715), mil J. B. Colbert'i juhitud merkantilistlik majanduspoliitika soodustas manufaktuuride rajamist, kaubanduse elavnemist ja koloniaalvalduste laiendamist. Poliitilise võimuga tihedas seoses toimus kultuuri areng, mis väljendus grandioossete ehituste rajamises, samuti elavas kujutava kunsti alases ja kirjanduslikus tegevuses.

16. sajandil oli prantsuse kunsti mõjustanud itaalia manierism, seda enam, et François I kutsus 1550. a. itaalia meistreid Pariisi Fontainebleau lossi kaunistama, millega seoses kujunes kunstis mõõduandvaks nn. Fontainebleau maali- ja skulptuurikoolkond.

Prantsuse graafika hakkas arenema suhteliselt hilja. 15. sajandil viljeldi mõnevõrra puulõiget, mis kandis aga saksa ja madalmaade mõju pitserit. Vaselõige puudus peaaegu täiesti, kui mitte arvestada ornamendilõikeid.

Puulõikesse tõi elavnemist trükikunsti areng 15. sajandi viimasel kolmandikul, mil Pariis ja Lyon kujunesid arvestatavateks raamatutrükkimise keskusteks. 16. sajandil kasutasid vähesel määral vaselõiget Fontainebleau koolkonna meistrid.

17. sajandi algul püsisid kunstis endiselt itaalia mõjud, sest paljud prantsuse kunstnikud viimistlesid oma oskusi Itaalias. Ka töötasid sajandi esimese poole juhtivad maalijad N. Poussin ja C. Lorrain Roomas. Kuid samal ajal hakkas Pariis kujunema elava kunstieluga linnaks. Kujutava kunsti areng kulges ühelt poolt pidulikkust ja ülevaid tundeid esitavas barokkstiilis, kuid säilitades sideme antiik- ja renessansikunsti harmoonia ja tasakaaluga, teiselt poolt realistlikus, demokraatlikus laadis.

Prantsuse graafikas on realistliku suuna väljapaistvaimaks esindajaks Jacques Callot (1592—1635). Vaatamata Itaalias veedetud õpi- ja tööaastatele säilitas J. Callot prantsuse temperamendi ja maitse. Eluvintsutused maanteedel ja kokkupuuted madalamate rahvakihtidega teravdasid tema pilku tegelikkuse nägemisel. Selle vermimisel kunstikeelde abistasid kunstnikku piiramatu fantaasia ja suurepärase joonistusoskus. J. Callot oli esimene kunstnik, kes pühendus täiel määral ofordile, kuna seni olid seda viljelnud peamiselt maalijad kõrvalharrastusena või gravöörid abitehnikana graveerimistööst hõlbustamisel. J. Callot' tehniliseks uuenduseks oli plaadi katmine kõva lakiga, mis laskis söövitada peeni, puhtaid jooni, kuna seni kasutatud pehme lakk andis jämedaid, ebaühtlasi jooni. Teiseks uuenduseks oli ovaalse teravikuga nõel, millega sai tõmmata nii kitsamaid kui laiemaid jooni. See eriline nõel annabki J. Callot' ofortidele ilme, nagu oleks jooni kohati uuritsaga süvendatud. J. Callot' loomingut hinnatakse umbes poolteisele tuhandele lehele. Ülikooli raamatukogus on sellest tähtsuseta osa, kuid ometi leidub siin üks kunstniku peatöid — „Suur aastalaat Firenze“ (kat. nr. 57) —, mis ühtlasi on üks väheseid suureformaadilisi lehti tema valdavalt väikestest ofortidest koosnevas loomingus ja annab nagu üldistuse J. Callot' loomingulistele taotlustele. Kunstnik kujutab rahvarikkal laadal kaubitsemist ja lõbutsemist. Figuure arvatakse olevat üle tuhande, ent igaüks neist on tegevuses ja tabavalt karakteriseeritud. Laadaplatsi piiravad hooned ja puud ning tagaplaani künklik maastik loovad erilise avaruse- ja kaugusetunde.

J. Callot' väikesed ofordid on koondatud sarjadeks, tuntumad neist „Kapriisid“, „Sõjaviletsused“ jt., millest Tartusse on sattunud üksikuid lehti. Sarjast „Väikesed sõjaviletsused“ leidub leht „Laager“ (kat. nr. 56), milles kunstnik vaatleb rahuliku puhkehetke muretust sõjateedel. „Kapriiside“ kolmest lehest võluvad joonistuse kerguse ja figuride ilmekusega „Talupoeg labidaga“ ja „Talupoeg koeraga“ (kat. nr. 62 ja 63), eriti viimane mesilaste rünnakusse sattunud mehest ja koerast.

J. Callot on rohkesti interpreteerinud ka religioosset ainetikku. Mitmesuguse sisuga ofortide sarjast on Toomel stseene Maarja elust, millest õhku

õrnust ja pühalikkust (kat. nr. 32—35).

J. Callot' oskuslikku figuuride organiseerimist väikesel pinnal näitavad ofordid sarjast „Apostlite martüüriumid“ (kat. nr. 51—55). Ilusate renessanss-stiilis hoonete vahel väljakul või tänaval toimub märtrite hukkamine, mida jälgib rahvahulk, milles iga tegelane on elavalt ilmetatud. Martüüriumiteema avaneb ka sarjas „Lunastaja, neitsi Maarja ja kaksteist apostlit“ (kat. nr. 36—50). Igal lehel seisab plaati täitvalt rahulikus, suursuguses poosis figuur, mähkunud voldirikkasse rüüsse, käes iseloomuliku atribuudid. Figuurid on modelleeritud pikkade, sujuvate, kohati uuritsajoont meenutavate tõmmetega. Tagaplaanile on peenelt joonistatud stseen apostli tegudest ja tema piinarikas elulõpp. See nn. „Suur apostlite sari“ paelub tegelaste väarikuse ning väljendusrikkusega ja J. Callot' erilise oskusega tabada õiget dimensiooni esi- ja tagaplaani figuuride vahel.

J. Callot' ei olnud õpilasi, küll leidis tema laadi matkijaid. Tema loomingu andis tõuke kunstiteoste loomiseks oforditehnikas. Üks järjekindlaid J. Callot' järelajamaid oli tema sõbra ja kirjastaja Israhel Henrieti vennapoeg Israhel Silvestre (1621—1691), kes saavutas oma aja kuulsaima veduudimeistri nimetuse. Tema rohkest loomingu on Tartus „Rooma panoraam Peetri kirikuga“ (kat. nr. 220). Avara vaate dominandiks on võimas kultusehoone, kuid lõunamaist meeleolu ja olustikku annavad edasi madalad puudest ümbritsetud majad ja üksikud inimfiguurid. I. Silvestre on täpne joonistaja, kuid tal puudub J. Callot' figuuride vaimukus ja joonte kergus.

J. Callot' virgutas huvi ofordi vastu kuulsas peisažistis Claude Lorrainis, kellega kohtus Nancy 1626. a. C. Lorrain on teostanud umbes 40 oforti, kuid ülikooli raamatukogusse pole neist sattunud ühtegi. Küll on siin C. Lorraini laadis töötanud Gabriel Perelle'i (u. 1602—1677) maastikke (kat. nr. 193—208), millest eriti sadamavaated on lähedased C. Lorraini omadele. G. Perelle'i maastikes, milles domineerivad suured kaharakroonilised puud, nende vahel hooneid ja varemeid, on rohkem konstrueeritust kui vahetut looduseelamust. Inimesed jäävad tal tähtsusetuks stafaažiks.

Nagu C. Lorrain, nii ka mitmed teised maalikunstnikud tegelesid edukalt söövitamisega. Üheks harulduseks Toomel võib pidada dekoratiivmaalijana kuulsuse saavutanud Eustache Le Sueuri (1617—1655) ainukest oforti „Püha perekond“ (kat. nr. 188) õpiajast S. Vouet' ateljees. See on kujutatud elavalt. Tugevas ristviirutuses tumedate ja kergelt varjutatud heledate pindade kontrastiga on esile toodud ümar vorm. Arvestades, et see on kunstniku esimene ja viimane katsetus ofordis, lubab leht näha eeldusi ofordi viljelemiseks. Hea tehnikatundmine kajastub ka Sébastien Bourdoni (1616—1671) lehes „Neitsi Maarja kausiga“ (kat. nr. 29), mille tüpažis ja foonis on itaaliapäraselt tõlgendamist.

Ofordi rakendamiseks reprodutseerimiseks pälvivad nimetamist François Perrier' (1584/90—1656) Raffaeli järgi tehtud kaks oforti „Jumalate pidu“ ja „Psyche pulmad“ (kat. nr. 209 ja 210), milles sömerjad jooned ja

varjundirohked üleminekul on ilmselt saavutatud plaati pehme lakiga kruntides.

Prantsuse 17. sajandi ofordi parimaks saavutuseks loetakse Nicolas Chaproni (1612—1656) nn. Raffaeli piiblit reprodutseerivat sarja „Vana Testamendi lood“ (kat. nr. 66—119), mida peetakse üheks ilusaimaks ja täiuslikemaks Vatikani lodžade maalidest tehtud rohkete reprodutsioonide reas. Seda väljaannet on Toomel koguni kaks eksemplari.

Prantsuse gravüüri kuulsus ei rajane ainult J. Callot' vaimukatele teostele ja teiste ofortistide headele saavutustele. Oma kaasajal ja ka järgnevatel põlvteel kiidusõnu on pälvinud prantsuse vasegravüür, mis olemuselt on reprodutseeriv, kuid maalide edasiandmine ja tehniline viimistlus kindlustavad talle koha kunstivallas. 17. sajandi esimesel poolel oli vaselõike viljelemine tagasihoidlik, ent seda hoogsamalt arenes see aastasaja teisel poolel.

Esimeseks nimekaks prantsuse vasegravööriks oli Claude Mellan (1598—1688). Ta viibis pikka aega Roomas, kus omandas traditsioonilise vaselõike väljendusviisi. Hiljem hülgas ta ristviirutuse ja hakkas kujutatavat edasi andma paisuvate ja ahenevate, valdavalt paralleelselt kulgevate joontega. C. Mellan reprodutseeris rohkesti teiste kunstnike teoseid, kuid on graveerinud ka rea portreid oma kavandeist. Tartu ülikooli raamatukogus leidub originaalgravüür Joseph de Paris'ist (kat. nr. 191). See näitab hästi kunstnikule omaseid rangeid jooni, mis näo ja käte modelleerimisel on lühikesed, kaarjad, rüü osas pikad, kergelt lainjad, kiseliste servadega. Vormi plastilisust suurendavad valged pinnad, mis nagu peegeldavad nähtamatust allikast langevat valgust. C. Mellani uuritsakäik oli niivõrd originaalne, et selle jäljendajaid ei leidunud.

Teine nimekas meister sajandi esimesel poolel oli Jean Morin (1609—1650), kes eelkõige oli hinnatud portreede graveerijana. Portreede kõrval reprodutseeris ta ka maastikke. Neist on Tartus J. Fouquières'i järgi tehtud „Pardijaht“ (kat. nr. 192). J. Morin liitis söövitamise ja graveerimise, kusjuures jättis ülekaalu sügavalt söövitatud tumedatele toonidele.

17. sajandi keskel kaasnes absolutistliku riigikorra süvenemisega kunsti-elu tsentraliseerimine. Peamised tellimused kunstnikele andsid kuningas ja õukond. Kunstielu juhtimiseks ja reguleerimiseks asutati 1648. a. Maali ja Skulptuuri Akadeemia, mille juurde kuulus ka kõrgem kunstiõppeasutus. 1666. a. avati Roomas Prantsuse Akadeemia, kuhu saadeti end täiendama andekamaid noori kunstnikke. Pikka aega oli kunsti-elu võimukaks suunaja kuningas-õuekunstnik ning akadeemia esimene direktor Charles Le Brun (1619—1690), kellel jätkus energiat maalida suuri lõuendeid, luua interjööri-kujundusi, kavandada tarbekunsti esemeid ja seista kõigi tähtsamate kunstiürituste eesotsas.

17. sajandi keskel tõusis prantsuse maalikunstis esiplaanile portree. Seda soodustas Louis XIV troonileastumine. Kuningas oli ülimalt huvitatud

oma isiku jäädvustamisest portrees, ent ka lahingumaalis või allegoorilises kompositsioonis. Huvi portreteerimise vastu jagasid õukondlased ja ülikud. Portreegravüüris sai määravaks meistriks Robert Nanteuil (1623—1678), kes menukalt portreteeris kuningat ja tema õukonda. R. Nanteuil' lehti raamatukogus pole.

R. Nanteuil' laadi jälgis Antoine Masson (1636—1700), kelle üheks paremaks saavutuseks on krahv d'Harcourt'i portreegravüür (kat. nr. 190) P. Mignard'i maalist. Selles paelub korrapärane, ent varjundirikas graveering, mis annab meisterlikult edasi rõivastuse ja relvade materjali, kuid eriti imetlusväärset kohevates lokiides juuksed, mille vahel kiirgab kõrvallestale kinnitatud pärl.

Itaalia maaliteoste hinnatud reprodutseerijaks oli François de Poilly (1622/23—1693), kelle pehmete üleminekutega uuritsakäsitlus sobis parimini Raffaeli lüürilise põhikoega maalide graveerimiseks, nagu seda tõendab leht „Madonna magava lapse ja Johannesega“ (kat. nr. 214). F. de Poilly oli tuntud ka tubli pedagoogina.

Prantsuse tehniliselt virtuosooslikku vaselõikesse tõi maalilisust ja elavat karakteriseerimist Antwerpenist Pariisi asunud Gérard Edelinck (1640—1707), kes oma oskused oli omandanud P. P. Rubensi koolkonna vaimus. Ta kasutas põhiliselt reeglipärast võrkviirutust, mis heledatel pindadel läks üle kaarjatele joontele, et flaami vasegraveerijatele omaselt rõhutada valgusemängu ja anda vormidele plastilisust. G. Edelincki uuritsa väljendusjõu meisterlikkus avaldub parimini lehes „Anghiari lahing“ (kat. nr. 186). Seda kesket gruppi Leonardo da Vinci kompositsioonist oli joonistanud P. P. Rubens, lisades stseenile ilmselt hoogu ja dünaamikat, kuid G. Edelinck oli graveerides suurendanud nägude ilmekust. Teiseks kuulsaks G. Edelincki gravüüriks on „Püha perekond“ (Raffaeli järgi, kat. nr. 182).

G. Edelincki uuritsat kasutas Ch. Le Brun, kes korduvalt laskis tal vaskegraveerida oma maale, neist tuntumad on „Inglitest ümbritsetud Kristus ristil“ (kat. nr. 183) ja „Aleksander Suur Dareiose telgi ees“ (kat. nr. 185). Samuti püüdis Ch. Le Bruni võistleja P. Mignard rakendada osavat gravööri. Tema maalist graveeris G. Edelinck lehe „Aleksander Suur Dareiose perekonnaga“ (kat. nr. 184), mille lõpetas P. Drevet.

Peale figuraalkompositsioonide reprodutseeris ja graveeris G. Edelinck arvukalt portreid ka oma kavandeist. Viimastest on Toome raamatukogus Marseilles' piiskopi Nicolas Coëffeteau' portree (kat. nr. 187), mille ranges uuritsakäsitluses on graveerijal ilmselt seisnud silme ees C. Mellani gravüürid.

G. Edelincki kaasaegseks ja rivaaliks oli Gérard Audran (1640—1703), kes saavutas ületamatu oskuse ajaloomaalide graveerimisel. Talle andis suuri ülesandeid Ch. Le Brun, kes laskis reprodutseerida oma lõuendid Constantinuse lahinguist (kat. nr. 2 ja 3) ja Aleksander Suure sõjakäikudest (kat. nr. 18—20). Need gravüürid hämmastavad enneolematute mõõtme-

tega, ent ka süžee elava tõlgendamisega. On märgitud koguni gravüürides ilmekamat ja tihedamat teema avamist kui maalidel. Suured ja rohked ülesanded sundisid G. Audrani kiirustama, mistõttu ta söövitas joonistuse plaadile ja viimistles pinnad uuritsaga, luues harmoonilise terviku.

G. Audrani väikestest töödest pakub huvi Raffaeli järgi tehtud sari „Ero- sed antiikjumalate ja -kangelaste embleemide ja relvadega“ (kat. nr. 4—17). Tema hilisesse tööperioodi kuuluv „Põlev põõsas“ (Raffaeli järgi, kat. nr. 21) mõjub ofordijoonte domineerimise tõttu kuivapoolselt. Ilmselt oli graveerija käsi uuritsa juhtimisest selleks ajaks juba liialt väsinud, et tuua mah- lakust ja toonivaheldust ofordipinda.

Gérard Audran oli kuulsaim arvukast Audrani graveerijateperekonnast. Tema vennapojad ja õpilased Benoît Audran (1661—1721) ja Jean Audran (1667—1756) olid tublid meistrid, kuid oma onu Gérard'i tasemeni nad ei küündinud. Nende ühiseks tööks oli Ch. Le Bruni Aleksander Suure lahingu- gute graveerimine väiksemas formaadis (kat. nr. 22—27). Need gravüürid on staatilisemad ja protokollivamad kui G. Audrani tööd.

Ch. Le Bruni maalid Aleksander Suure võidukaist lahinguist olid oma aja imetusobjektideks. Nende tutvustamiseks andis välja väikestest gra- vüüridest koosneva sarja (kat. nr. 176—181) ka Jean Crepy (1660—1730). Ilmselt kasutas ta nende teostamisel abilisid, sest ta märgib ennast lehtedel ainult sarja realiseerijana.

Väga nimekate gravööride kõrval töötas Pariisis rohkesti vähem kuul- said. Ka siirdus prantsuse vaselõikajaid võõrsile. Nii tegutses Pierre Lom- bard (1612—1682) pikka aega Londonis, kus tema üks tähelepanu äratanud töid oli A. van Dycki maalitud kaheteistkümne inglise suursuguse leedi portreede vaske viimine. Sellest sarjast on Tartus Margarita de Carlisle'i portree (kat. nr. 189). Itaalias viibisid palju aastaid Guillaume Chasteau (1631—1683/85), Etienne Picart (1632—1721), Jean Louis Rouillet (1645— 1699) jt., graveerides peamiselt itaalia maaliteoseid.

18. sajandi algul tabasid Prantsusmaad nurjumised välispoliitikas. Sise- olukorras hakkasid ilmnema kriisinähud, mis üha enam süvenesid ja kut- susid esile rahutusi. Teravalt kritiseerisid feodaalabsolutistlikku süsteemi valgustusfilosoofid, aidates kaasa kodanliku revolutsiooni ettevalmistami- sele. Ometi tõusis Pariis just sel ajal juhtivaks poliitika- ja vaimuelu kesku- seks ja mõjustas teiste Euroopa maade kultuuri arengut. Samuti muutus tooniandvaks ja eeskujuks prantsuse toretsev elulaad, peenutsev etikett ja elegantne mood.

Vasegravüüris oli endiselt enim viljelduks portree, kuid tehti ka orna- mendilõikeid, kujundati teaduslike dispuutide palgelehti jm. Vaselõige hak- kas tungima ka raamatukunsti frontispisside, tiitellehtede ja illustratsiooni- dena, muutes prantsuse raamatu 18. sajandi kauneimaks.

Kõige rohkem reprodutseeriti õuekunstnik Hyacinthe Rigaud' esindus- likke portreid. Nende virtuooslikemaiks graveerijaiks olid Pierre Drevet

(1663/64—1738) ja tema poeg Pierre Imbert Drevet. Isa Drevet' ulatuslikust tööst on ülikooli raamatukogus Nemours'i hertsoginna Marie portree (H. Rigaud' järgi, kat. nr. 239). Oma aja rikkaima pärijanna ja vaimuka daami iseteadvus ning uhkus on tabatud ilmekas näos ja enesekindlas hoiakus. H. Rigaud' pintsel jäädvustas üllatava loomutruudusega portreeritava rikkalikku rõivastust ning selle sillerdav siid, pehme samet ja õrn pits on säilitanud oma ilu ka P. Drevet' mustvalges tõlgenduses. Tema tihe ristviirutus rõivail, kaarjad jooned ja kerged täkked näol ja kätel toovad täiel määral esile H. Rigaud' maalilise käsitluse ja koloriidi varjundirikkuse. P. Drevet' figuraalkompositsioonide reprodutseerimist näitab Correggio maalist „Madonna lapsega maastikus“ (kat. nr. 238) tehtud gravüür. Maastiku edasiandmiseks kasutab graveerija põhiliselt oforti, luues pehme poeetilise tausta uuritsaga graveeritud emale ja lapsele.

P. Drevet' andekas järglane Pierre Imbert Drevet (1697—1739) ületas isa tehnika viimistluses ja väljenduslikkuses. Prantsuse portreegravüüri šedöövriks peetakse 1723. a. valminud kardinal Jacques Bénigne Bossuet' portreed (H. Rigaud' järgi, kat. nr. 240), mille eest noorele gravöörile omistati akadeemiku nimetus. Portrees võib erinevate materjalide ja ruumi sügavuse edasiandmine, eelkõige aga tahtejõuline isik, kes ei varju paljudesse toredatesse aksessuaaridesse. Portreeritava elava esitamisega väärrib imetlust kuulsa sisearhitekti ja paljude õukonnaametite kandja Robert de Cotte'i portree (H. Rigaud' järgi, kat. nr. 241), eriti tundlikult tabatud käed, millest tulenes lisanimetus „Portree ilusa käega“.

Nagu isa, nii graveeris poeg Pierre Imbert ka mõned religioosse süžeege teosed.

Pierre Drevet' juures õppis ja oli hiljem tubli meister tema vennapoeg Claude Drevet (u. 1705—1781), mida tõendab H. Rigaud' maalist tehtud Sinzendorfi krahvi Philipp Ludwigi portree (kat. nr. 237). P. Drevet' õpilastest, peale lähemate sugulaste, saavutas kuulsuse portreegraveerija François Chereau (1688—1729), kes Louis Antoine de Pardaillan de Gondrini portrees (H. Rigaud' järgi, kat. nr. 222) näitab ennast oma õpetaja väärrika järglasena.

Peale portreede reprodutseeriti rohkesti nii oma kaasaja kui ka mineviku kunstnike temaatilisi maale. Üheks väljapaistvamaks itaalia meistrite vahendajaks kujunes Nicolas Dorigny (1657—1746). Graveerimisel oli talle eeskujuks G. Audrani laad, kuid ta toob kontrastsemalt esile valguse-varju vahekorra, rõhutades sellega skulpturaalsemat vormi, ent vähendades maalilist üldmõju.

N. Dorigny pikka Itaalia-perioodi esindab ülikooli raamatukogus paarik „Kristuse ristilt mahavõtmine“ (Daniele da Volterra järgi, kat. nr. 225) ja „Kristuse muutumine“ (Raffaeli järgi, kat. nr. 224). Neile lisanduvad nelja evangelisti figuurid (Domenichino järgi, kat. nr. 226—229).

N. Dorigny kuulsaimaks tööks on sari Raffaeli vaibakavandeist, mis

sel ajal olid Hampton Courti lossis Londonis. N. Dorigny töötas kaheksa aastat seitsme suureformaadilise gravüüri juures (kat. nr. 230—236). Need on teostatud korrektselt ja küllaltki elamustpakkuvalt. Raffaeli loomingut oli läbi aegade peetud kunsti ülevaimaks saavutuseks. Paljud kunstnikud olid uurinud ja jäljendanud oma meisterlikkuse kujundamisel tema teoseid. Et tutvustada vaibakartoonide detaile, laskis N. Dorigny oma joonistustest, mis ta oli teinud kartoonidest, graveerida eraldi üksikute tege-
laste pead. Selle ülesande usaldas ta Gaspard Duchange'ile (1662—1757), kes 90 pea graveerimisel rakendas rohkesti abilisi (kat. nr. 244—288). G. Duchange'i õrna, pisut rahutut graveeringut, milles ta täkete ja punktidega oskas eriti esile tuua naise kehavorme, näitab gravüür Correggio maalist „Danae“ (kat. nr. 243).

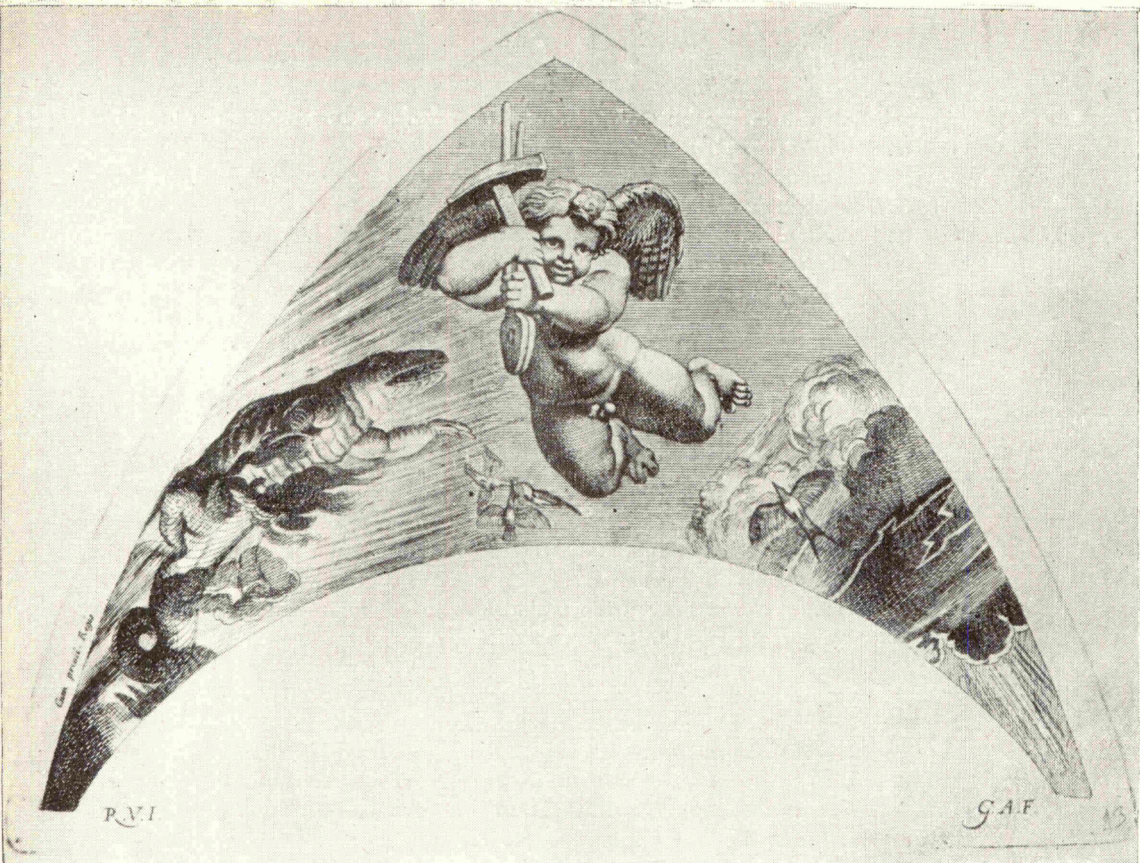
18. sajandi algul anti Prantsusmaal välja mitmesuguseid gravüürikogumikke. Louis XIV algatas teostada kogumikuga „Cabinet du Roy“ kuninga kunstikogu, esinduslikumaid losse ja ilusamaid parke. Seda suurejoonelist plaani ei viidud lõpule, kuid valminud plaadid koguti kokku ja nendega pandi alus graafikakabinetile „Chalcographie du Louvre“, mis hakkas hoolitsema gravüüride trükkimise ja väljaandmise eest, ühtlasi ka plaatide kogumise ja säilitamise eest.

1720. a. alustati Versailles' lossi ja selle kunstivarade tutvustamist. J. B. de Monicart kirjutas teksti ja parimad gravöörid tegid reproduktsioonid. Kogumik oli kavandatud üheksaköitelisena, ilmus ainult kaks (kat. nr. 371—450). Mõni aasta hiljem kavatses kunstikollektsionäär J. Crozat ulatuslikku väljaannet kuninga, Orléansi hertsogi ja tema enda kunstivaradest, milleks rakendati hulgaliselt reprodutseerijaid. Ka sellest väljaandest ilmus ainult kaks köidet, millest mõned gravüürid on olemas ka Toomel (kat. nr. 289 ja 290).

Küllaltki huvitav on Bernard Picart'i (1673—1733) põhiliselt ofordis teostatud kogumik „Süütud pettused“ (kat. nr. 293—370), milles on osavalt reprodutseeritud kuulsate meistrite joonistusi. Ka sisaldab kogumik rea B. Picart'i oma kavandeist tehtud oforte.

Ülikooli raamatukogus on küllaltki väärtuslik valik 18. sajandi esimese poole vaselõikeid. Kahjuks puuduvad selle perioodi rokokookunsti esindajate A. Watteau', F. Boucher' jt. joonistustest ja maalidest tehtud ofordid, mis galantsete pidude, lembeaedade ja lamburistseenidega kajastasid oma ajastu peenutseva ja muretu seltskonna elulaadi. Ülikooli muuseumi graafikakollektsiooni komplekteerimise ajal möödunud sajandi algul ei peetud neid teoseid veel kollektioneerimise väärilisteks, hinda läksid need umbes sada aastat hiljem.

TRÜ Teadusliku Raamatukogu prantsuse 17. sajandi ja 18. sajandi 1. poole graafika kollektsioon sisaldab küllaldaselt teoseid, et iseloomustada prantsuse mustvalgekunsti õitsenguperioodi.

3. G. Audran (Raffaeli järgi). Eros Hephaistose vasara ja pihtidega. Sarjast „Erosed antiikjumalate ja -kangelaste embleemide ja relvadega“. Ofort, vaselõige. U. 1670. Nr. 4—17.

17. SAJAND

AUDRAN, Benoît I (1661—1721)

Vasegraveerija Germain Audrani poeg, õppis isa juures Lyonis. 17-aastaselt siirdus Pariisi, kus täiendas end oma onu Gérard Audrani juures. Töötas kuninga õuegravöörina. 1709. a. sai akadeemia liikmeks.

1. Kristuse ristilt võtmine (Ch. Le Bruni järgi). Vaselõige. L. (üvalt kaares) 66×46. ÜR 1602.

Servad lõigatud, aluspaberil tindiga paremal: Gravé par Benoist Audran; vasakul: Peint par Charles le Brun.

Meyer II, 27; Bénézit I, 44.

Saadud K. Morgensterni kogust.

AUDRAN, Gérard (1640—1703)

Vasegraveerija Claude I Audrani poeg, ärvuka Lyonist põlvneva Audrani graveerijateperekonna kuulsaim liige. Õppis isa juures ja siirdus Pariisi oma onu Charles Audrani juurde end täiendama. Õuekunstnik Ch. Le Bruni ülesandel graveeris tema maalid Constantinuse lahinguist ja pälvis täieliku rahulolu. 1667. a. siirdus kolmeks aastaks Rooma. Louis XIV, tutvunud G. Audrani gravüüridega, kutsus ta Pariisi oma õuegravööriks ja tegi ülesandeks Ch. Le Bruni Aleksander Suure lahinguid kujutavate maalide reprodutseerimise. 1675. a. käis teistkordselt Itaalias. 1681. a. valiti akadeemia liikmeks. Tegutses hiljem ka gravüüride kirjastajana.

2. Constantinuse lahing Maxentiusega (Ch. Le Bruni järgi). Ofort, vaselõige. 1666. 3 plaati. Pl. 71,5×164,3. ÜR 6686.

Graveerija nimi puudub. Plaadil paremal: C. Le Brun ex. Cum priuilegio Regis. 1666.; keskel: Ludouico XIII Francorum Regi Potentissimo... Meyer II, 93 a; Bénézit I, 236.

3. Constantinuse triumf (Ch. Le Bruni järgi). Ofort, vaselõige. 1666. 4 plaati. Pl. 71,5×161. ÜR 6687.

Graveerija nimi puudub. Plaadil paremal: C. Le Brun ex. cum priuilegio Regis. 1666.; keskel: Illustrissimo viro Joan. Bap. Colberto... Meyer II, 93 b; Bénézit I, 237.

Flavius Valerius Constantinus, ka Constantinus Suur (u. 280—337), Rooma keiser (306—337). Võitles Gallias germaanlaste vastu ja otsustas oma võimu laiendamiseks vallutada ka Itaalia, kus oli võimul Marcus Aurelius Maxentius (u. 280—312). Rooma lähedal Ponte Molle juures purustas Constantinus Maxentiuse väed (312), Maxentius ise langes lahingus.

4.—17. Erosed antiikjumalate ja -kangelaste embleemide ja relvadega (Raffaeli järgi). Sari 14 gravüürist. Ofort, vaselõige. U. 1670. ÜR 5658—5671.

1) Eros vibu ja nooletupega. Ofort, vaselõige. Pl. 22×29. ÜR 5658. Plaadil paremal: G. Audran; keskel: Nobil[iss]imo Viro D. Dno Carolo Le Brun...

2) Eros Arese kilbi ja mõõgaga. Ofort, vaselõige. Pl. 21,8×29,2. ÜR 5659.

Plaadil paremal: G. A. F. [G. Audran fecit]; vasakul: R. V. I. [Raphael Urbinas invenit].

3) Eros Apolloni vibu ja nooletupega. Ofort, vaselõige. Pl. 21,9×28,5. ÜR 5660.

Plaadil paremal: G. A. F.; vasakul: R. V. I.

4) Eros Hermese kübara ja kepiga. Ofort, vaselõige. Pl. 21,7×29,1. ÜR 5661.

Plaadil paremal: G. A. F.; vasakul: R. V. I.

- 5) **Eros Poseidoni hargiga.** Ofort, vaselõige. Pl. 22,3×28,4. ÜR 5662.
Plaadil paremal: G. A. F.; vasakul: R. V. I.
- 6) **Eros Arese kiivri ja kilbiga.** Ofort, vaselõige. Pl. 21,4×29,1. ÜR 5663.
Plaadil paremal: G. A. F.; vasakul: R. V. I.
- 7) **Eros lõvi ja merehobusega.** Ofort, vaselõige. Pl. 21,9×29,3. ÜR 5664.
Plaadil paremal: G. A. F.; vasakul: R. V. I.
- 8) **Eros viinamarjakobaratega.** Ofort, vaselõige. Pl. 21,5×28. ÜR 5665.
Plaadil paremal: G. A. F.; vasakul: R. V. I.
- 9) **Eros Athena kiivri ja amatsooni kilbiga.** Ofort, vaselõige. Pl. 21,9×29,4. ÜR 5666.
Plaadil paremal: G. A. F.; vasakul: R. V. I.
- 10) **Eros Hadese hargiga.** Ofort, vaselõige. Pl. 21,4×28,8. ÜR 5667.
Plaadil paremal: G. A. F.; vasakul: R. V. I.; keskel: Se Vend à Paris chéz G. Audran...
- 11) **Eros Paani vilepilliga.** Ofort, vaselõige. Pl. 22,5×29,6. ÜR 5668.
Plaadil paremal: G. A. F.; vasakul: R. V. I.
- 12) **Eros Heraklese nuiaga.** Ofort, vaselõige. Pl. 21,5×29,3. ÜR 5669.
Plaadil paremal: G. A. F.; vasakul: R. V. I.
- 13) **Eros Hephaistose vasara ja pihtidega.** Ofort, vaselõige. Pl. 21,4×28,7. ÜR 5670. Repr. lk. 16.
Plaadil paremal: G. A. F.; vasakul: R. V. I.
- 14) **Eros Zeusi piksenooltega.** Ofort, vaselõige. Pl. 21,2×29. ÜR 5671.
Plaadil keskel: Raphael Inuentor G. Audran delineauit et Sculpsit Romae... Bénézit I, 164—177; Meyer II, 71.
Ostetud 1804. a. C. C. H. Rost & Co-lt Leipzgis.

G. Audran pühendas sarja oma soosijale Ch. Le Brunile. Ta tegi Roomas joonistused ja teostas gravüürid kas Roomas või vahetult Pariisi saabumise järel.

Villa Farnesina lodžade võlviviklitele (vt. nr. 210) maalis Raffael kreeka mütooloogia tegelasi. Erost, armastusjumalat, kujutati tiivulise poisikesena, kes laseb vibust nooli inimeste südameisse, sütitamaks armastust. Ares, hukkumist ja hävingut toov sõjajumal. Apollon, päikese-, valguse- ja ennustusjumal, muusika ja luule kaitsja, muusade juht. Tema atribuudid olid lüüra, vibu ja nooled. Hermes, tiivulise kübara ja saadikukepiga noormees, jumalate käskjalg. Poseidon, merede valitseja, kes kolmhargiga võis raputada maad ja merd. Athena, tarkusejumalanna, sündis Zeusi peast piigi, oda ja kilbiga. Hades, allmaailma isand, maapõues peituvate rikkuste ja põldviljade andja, atribuudiks kakshark. Herakles, vägilane, lõvinaha ja nuiaga, kes pärast surma võeti jumalate sekka. Hephaistos, tule ja sepatöö kaitsja. Zeus, pea- ja taevajumal, keda kujutati piksenooltega käes, saatis pilvi, vihma ja äikest.

18.—20. Kolm teost viielehelisest sarjast „Aleksander Suure lahingud“ (Ch. Le Bruni järgi). Ofort, vaselõige. 1672—1678. ÜR 6688—6690.

Aleksander Suur ületab Granikose jõe. 1. leht. Ofort, vaselõige. 1672. 4 plaati. Pl. 72×140,3. ÜR 6688.

Joonises vasakul: Gir. Audran sculp. 1672.

Plaadil vasakul: Graué par Gir. Audran, sur le tableau de Mr. le Brun premier Peintre du Roy...

III plaadiseisund. Meyer II, 88a.

Aleksander Suur võidab Dareiose Arbela lahingus. 2. leht. Ofort, vaselõige. 1674. 4 plaati. Pl. 71,5×159. ÜR 6689.

Joonises vasakul: Gir. Audran sculps. 1674.

Plaadil vasakul: Graué par Gir. Audran, sur le tableau de Mr. le Brun premier Peintre du Roy... Ridade ees 7 joonekest, plaadi nurga all 7 täket.

III plaadiseisund. Meyer II, 88 b.

Poros Aleksander Suure ees. 4. leht. Ofort, vaselõige. 1678. 4 plaati. Pl. 71×159,6. ÜR 6690.

Joonises paremal: Ger. Audran sculp. 1678.

Plaadil vasakul: Graué par Gir. Audran, sur le tableau de Mr. le Brun premier Peintre du Roy... Plaadi nurgas vertikaalselt 8 joonekest.

III plaadiseisund. Meyer II, 88 d.

Kõikidel plaatidel keskel prantsuse- ja ladinakeelne tekst.

Sarja moodustavad viis lehte, millest TRÜ TR-is puudub kolmas leht — „Aleksander Suur sõidab võidukalt Babüloni“. Neli lehte graveeris G. Audran, viienda — „Aleksander Suur Dareiose perekonnaga“ — G. Edelinck (vt. nr. 185).

Aleksander Suur (356—323 e. m. a.), Makedoonia kuningas 336—323 e. m. a., kindlustanud Kreekas Makedoonia ülemvõimu, alustas sõda Pärsia vastu. Võitudega Dareios III üle Granikose (334) ja Issose (333) lahingus langesid Aleksandri kätte suured alad Väike-Aasias. Pärast Mesopotaamia alistamist siirdus ta Ida-Iraani ja Kesk-Aasia aladele, viies 329—327 e. m. a. lõpule Pärsia suurriigi vallutamise.

21. Põlev põõsas (Raffaeli järgi). Ofort, vaselõige. Pl. 54,8×70,3. ÜR 1608.

Joonises paremal: G. Audran Sculp. Raphael pin.

I plaadiseisund. Meyer II, 2; B énézit I, 2.

Ostetud 1803.—1808. a.

AINSY PAR LA VERTU SELEVENT LES HEROS

Entree Triomphante d'Alexandre dans Babilone au milieu
des concerts de musique et des acclamations du Peuple.

SIC VIRTUS EVENIT ARDENS

Alexander Babilonem sibi deditam triumphali curru subli-
mis inter cœvium acclamations, et concertus ingreditur

4. J. Audran — B. Audran (Ch. Le Bruni järgi). Aleksander Suur sõidab võidukalt
Babüloni. Sarjast „Aleksander Suure lahingud“. Ofort, vaselõige. Nr. 22—27.

AUDRAN, Jean (1667—1756)

Vaselõikemeistri Germain Audrani kolmas poeg, Benoît' noorem vend. Õppis algul isa juures Lyonis, siis täiendas end onu Gérard Audrani juures Pariisis. 1707. a. nimetati kuninga õuegravööriks.

22.—27. Aleksander Suure lahingud (Ch. Le Bruni järgi). Sari kuuest gravüürist. Ofort, vaselõige. ÜR 5652—5657.

1) Aleksander Suur ületab Granikose jõe. Ofort, vaselõige. Pl. 29,1 × 52,3. ÜR 5652.

Joonises paremal: I. Audran exc.; vasakul: C le Brun pinxit.

2) Aleksander Suur Dareiose telgi ees. Ofort, vaselõige. Pl. 28,7 × 35,9. ÜR 5657.

Plaadil paremal: Audran excudit; vasakul: Car. le Brun pinxit.

3) Aleksander Suur võidab Dareiose Arbela lahingus. Ofort, vaselõige. Pl. 28,9 × 60,3. ÜR 5653.

Joonises paremal: I. Audran excudit; vasakul: Car le Brun pinxit.

4) Aleksander Suur sõidab võidukalt Babüloni. Ofort, vaselõige. Pl. 28,8 × 35,5. ÜR 5654. Repr. lk. 20.

Plaadil paremal: I. Audran; vasakul: Car le Brun pinxit.

5) Porose alistamine Hydaspese jõel. Ofort, vaselõige. Pl. 29 × 59,4. ÜR 5655.

Plaadil paremal: I. Audran ex; vasakul: C. le Brun in.

6) Poros Aleksander Suure ees. Ofort, vaselõige. Pl. 29,2 × 60,2. ÜR 5656.

Plaadil vasakul: Car. le Brun pinxit.

Kõigil plaatidel prantsuse- ja ladinakeelne tekst.

III plaadiseisund. Meyer II, 61—66; Bénézit I, 124—129.

Sarja peetakse Jean ja Benoît Audrani koostööks, kuid on avaldatud arvamust, et sarja teostas mõlema venna juhendamisel N. H. Tardieu (1674—1749), sest gravüüridele on märgitud J. Audran ja B. Audran väljaandjatena.

Aleksander Suur. Vt. nr. 18—20.

BIANCHI (Bianco, Blancus, Blanc), Christoforo

Lothringist pärit vasegraveerija, töötas 17. sajandi algul Milaanos ja Roomas.

28. Michelangelo portree. Vaselõige. 1612. Pl. 12,5 × 10,7. ÜR 5390.

Plaadi keskel: Christophorus Blancus Faisebat 1612; ümber joonise: MICHAEL ANGELVS BONAROTVS PATRITIVS FLORENTINVS AN. AGENS LXXIV.

Portree on frontispissina A. Scultori (u. 1530—1585) gravüürikogumikus „Etüüdid Sixtuse kabeli laemaali figuuridest“ (ÜR 5391—5463).

Michelangelo, õieti Michelangelo Buonarotti (1475—1564), itaalia renessansi suurmeister,

BOURDON, Sébastien (1616—1671)

Algõpetuse sai klaasimaalijast isalt, seejärel õppis Pariisis J. Barthélemy juures. Siirdus Rooma, kus sai mõjustusi N. Poussinilt. 21-aastaselt saabus Pariisi tagasi. 1652.—1654. a. tegutses kuninganna Kristiina õukonnas Stokholmis. Oli üks akadeemia asutajaliikmeid. 1655. a. sai akadeemiku nimetuse ja akadeemia direktori ametikoha. Tuntud peamiselt maalijana, teostanud 45 graafilist lehte.

29. Neitsi Maarja kausiga. Ofort. J. 12,6×16,9. ÜR 1206.

Joonises ülal vasakul: Seb. Bourdon jnuent. et fecit L. Boisseuin ex...

Bénézit I.

Saadud K. Morgensterni kogust.

Louis Boissevin, vasegraveerija ja kirjastaja Pariisis 17. sajandil.

BOURLIER, François (sündinud 1672)

Maalija, ofortist ja kirjastaja Pariisis. Õppis L. Boulogne'i juures, külastas Itaaliat.

30. Madonna lapsega (A. Solario järgi). Ofort, vaselõige. Pl. 15,6×11,1. ÜR 1183.

Plaadil vasakul: Andrea dy Solario jn. F Bourlier ex.; keskel: Ego dilecto meo, et dilectus meus mihi. Cant. 6.

Et F. Bourlier oli vasegravüüride kirjastaja, on ta paljud oma lehed signeerinud ainult kirjastajana: Bourlier ex.

BRÉBIETTE, Pierre (1598—u. 1650)

Oli J. Lallemandi õpilane, rändas Itaalias. Graveeris teiste teostest, samuti oma kavandeist. Teada 139 lehte.

31. Saatür skulptorina. Ofort. 1640. Pl. 5,9×16,8. ÜR 1182.

Joonises paremal: P. Brebiette in.

Plaadil keskel: Aug. Quesnel excud... 1640.

Augustin Quesnel (sünd. 1595), maalija ja gravüürikaupmees Pariisis.

CALLOT, Jacques (1592—1635)

Peale korduvat kodust põgenemist lubati 1608. a. Rooma kunsti õppima, kus algul oli A. Tempesta, hiljem Ph. Thomassini õpilane. 1612. aastast töötas G. Parigi õpilase-abilisena ja Toskaana hertsogi õuekunstnikuna Firenzes. 1622. a. kutsus hertsog Charles IV ta Nancyse. 1625. a. viibis Brüsselis ja 1629. a. Louis XIII kutsel Pariisis. Teostas ligi 1500 graafilist lehte.

32.—35. Neli teost mitmesuguse sisuga 9-lehelisest sarjast. Ofort. 1622—1629.

Frontispiss. Ofort. J. 9,7×7,2. ÜR 1737.

Joonises keskel (püstovaalis): GLORIOSISSIMAE VIRGINIS DEIPARAE ELOGIVM... Callot fecit. Israel ex. cum priuil. Reg.

II plaadiseisund. Meaume, 90.

Targad Jeesus-last kummardamas. 3. leht. Ofort. Pl. 10,2×7. ÜR 1733.

Joonises paremal: Callot fecit.

Plaadil paremal: Israel ex; keskel: Imitatio principum pars obsequii est...

II plaadiseisund. Meaume, 92.

Johannese austamine. 4. leht. Ofort. Pl. 10,1×7,1. ÜR 1734.

Joonises paremal: Callot fe.

Plaadil paremal: Israel ex...; keskel: Maior seruiet minori...

II plaadiseisund. Meaume, 93.

Maarja taevaminek. 7. leht. Ofort. Pl. 9×6,8. ÜR 1736.

Joonisel vasakul: Callot fecit; paremal: Israel ex...; keskel (haua): Non est hic. Mat. 28.

II plaadiseisund. Meaume, 96.

36.—50. Lunastaja, neitsi Maarja ja kaksteist apostlit. Sari: tiitel-leht + 14 estampi. Ofort. 1631. ÜR 5621—5635.

Tiitelleht. Ofort. 1631. Pl. 14,2×9,5. ÜR 5621.

Keskel (avatud raamatul): SALVATORIS BEATAE MARIAE VIRGINIS SANCTORVM APOSTOLORVM ICONES A I Callot Inuentae sculptae et a Israele amico suo in lucem editae A PARIS auec Priuilege du Roy de lannee 1631.

Meaume, 104.

Lunastaja. Ofort. Pl. 14×9,3. ÜR 5622.

Joonises vasakul: Israel excud; paremal: Cum Regis.

Meaume, 105.

TRÜ TR-i tömmisel erineb taga paremal kujutatud stseen E. Meaume'i kirjel-datust.

Neitsi Maarja. Ofort. Pl. 14,1×9,2. ÜR 5623.

Joonises vasakul: Israel excud; paremal: Cum Priui Reg.

Meaume, 106.

Peetrus. Ofort. Pl. 14,2×9,3. ÜR 5624. Repr. lk. 25.

Joonises vasakul: Callot fec; paremal: Israel excud.

II plaadiseisund. Meaume, 107.

- Andreas.** Ofort. Pl. 14,1×9,1. ÜR 5634.
Joonises vasakul: Israel excud; paremal: Cum Priuilegio Regis.
I plaadiseisund. Meaume, 109.
- Jakobus vanem.** Ofort. Pl. 14,1×9,5. ÜR 5635.
Joonises vasakul: Israel excud; paremal: Cum Priui Reg.
I plaadiseisund. Meaume, 110.
- Johannes.** Ofort. Pl. 13,5×8,7. ÜR 5626.
Joonises vasakul: Callot fec; keskel: Israel excudit.
II plaadiseisund. Meaume, 111.
- Toomas.** Ofort. Pl. 13,9×9,2. ÜR 5628.
Joonises vasakul: Israel excud; paremal: Cum Priui Reg.
I plaadiseisund. Meaume, 112.
- Jakobus noorem.** Ofort. Pl. 14×9,1. ÜR 5625.
Joonises vasakul: Israel excud; paremal: Cum Priui Reg.
I plaadiseisund. Meaume, 113.
- Filip.** Ofort. Pl. 13,4×8,6. ÜR 5630.
Joonises paremal: Callot fec; vasakul: Israel excud.
II plaadiseisund. Meaume, 114.
- Bartolomeus.** Ofort. Pl. 14×9,1. ÜR 5627.
Joonises vasakul: Israel excud; paremal: Cum Priui Reg.
I plaadiseisund. Meaume, 115.
- Mattias.** Ofort. Pl. 13,9×8,6. ÜR 5631.
Joonises paremal: Callot fec; vasakul: Israel excud.
II plaadiseisund. Meaume, 116.
- Siimeon.** Ofort. Pl. 13,5×8,6. ÜR 5632.
Joonises vasakul: Callot fec; paremal: Israel excud.
II plaadiseisund. Meaume, 117.
- Matteus.** Ofort. Pl. 13,5×8,7. ÜR 5629.
Joonises paremal: Israel excud Cum Priui Regis.
I plaadiseisund. Meaume, 118.
- Tadeus.** Ofort. Pl. 14,2×9,2. ÜR 5633.
Joonises vasakul: Israel excud; paremal: Cum Priui Reg.
I plaadiseisund. Meaume, 119.
- Ostetud 1821. a. J. A. G. Weigelilt Leipzgis,

TRÜ TR-le kuuluvast väljaandes on apostlid teises järjekorras, kui neid on loetlenud E. Meaume, Oša sarju on täiendatud Pauluse figuuriga (Meaume, 108), Tartus see puudub,

5. J. Callot, Peetrus, Sarjast „Lunastaja, neitsi Maarja ja kaksteist apostlit“. Ofort. 1631. Nr. 36—50.

51.—55. Viis teost 16-lehelisest sarjast „Apostlite martüüriumid“.

Andreas martüürium. 3. leht. Ofort. L. 7,2×4,7. ÜR 1741.

Plaadil keskel: M. B. Andreae Appos. Lehe alumine serv on käristatud.

II plaadiseisund (?). Meaume, 123.

Jakobus vanema martüürium. 4. leht. Ofort. Pl. 7,1×4,5. ÜR 1739.

Plaadil keskel: M. B. Jacobi Maioris Ap. Israel ex.

II plaadiseisund. Meaume, 124.

Jakobus noorema martüürium. 7. leht. Ofort. Pl. 7,1×4,5. ÜR 1740.

Plaadil keskel: M. B. Jac. Minoris Appos. Israel ex.

II plaadiseisund. Meaume, 127.

Bartolomeuse martüürium. 9. leht. Ofort. Pl. 7,1×4,6. ÜR 1742.

Plaadil keskel: M. B. Bartholomaei Appos. Israel ex.

II plaadiseisund. Meaume, 129.

Matteuse martüürium. 11. leht. Ofort. Pl. 7×4,6. ÜR 1738.

Plaadil keskel: M. B. Mathaei Appos. Israel ex.

II plaadiseisund. Meaume, 131.

56. Laager. Sarjast „Väikesed sõjaviletsused“. Ofort. Pl. 5,6×11,4.

ÜR 1735. Repr. lk. 8.

Servad lõigatud.

Meaume, 558.

Ostetud 1803.—1808. a.

Sari „Väikesed sõjaviletsused“ valmis vahetult saadud elamuste põhjal. Enamik lehti leidis kordamist sarjas „Suured sõjaviletsused“. „Väikesed sõjaviletsused“ jäid J. Callot' eluajal trükkimata, sarja andis hiljem välja H. Israël.

57. Suur aastalaat Firenzes. 2. plaat. Ofort. 1620—1622. L. 42,2×67.

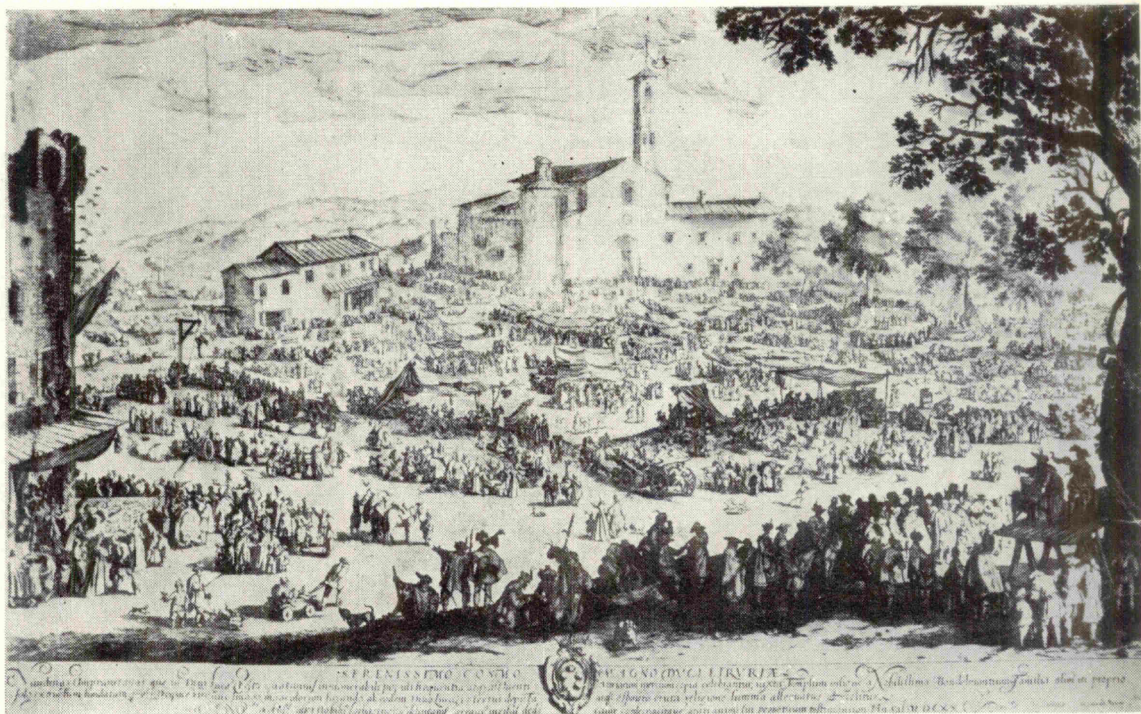
ÜR 1732. Repr. lk. 27.

Plaadil: SERENISSIMO COSMO MAGNO DVCJ ETRVRJAE... Jacobus Callot nobilis Lotharingius delineatas aereque incisas dedicavit consecrauitque grati animi sui perpetuum testimonium An. Sal. MDCXX fe. florentiae et excudit Nanceij.

I plaadiseisund. Meaume, 625.

Ostetud 1803.—1808. a.

J. Callot teostas gravüüri Firenzes. Et lehel oli suur edu, tegi ta 1622. a. Nancy sellest ise koopia, kasutades eeskujuna Firenzes trükitud esimese tiraazi tõmmist. Selle teksti parempoolses osas oli sõna „Tamilia“ pro „Familia“ veel parandamata ja esineb sellisena ka Nancy tõmmistel. Nancy tõmmistel on all paremal „fe. florentiae et excudit Nanceij“. Pärast J. Callot' surma trükkis Israël Silvestre plaadilt tõmmiseid, millele märkis oma nime. Firenze ja Nancy tõmmistes on mõningaid erinevusi, mida pildil on raske leida, küll saab neid kindlaks teha teksti osas.

6. J. Callot, Suur aastalaat Firenze, Ofort, 1620—1622. Nr. 57.

Suur aastalaat peeti 18. oktoobril Pühale Luukasele pühendatud pidustusena väikese Impruneta kiriku juures Firenze lähedal. Pärimuse järgi olevat kirikus hoitava Maarja pildi maalinud Luukas. Maalil arvati olevat imettegev võim, mistõttu Impruneta oli muutunud palverännakute kohaks.

58.—60. Kolm teost sarjast „Mitmesugused figuurid“.

Ungari sõdur. 3. leht. Ofort. L. 9×8. ÜR 4656.

I plaadiseisund. Meaume, 732.

Mantlis mees. 5. leht. Ofort. L. 8,2×9. ÜR 4653.

I plaadiseisund. Meaume, 734.

Naine korviga. 12. leht. Ofort. Pl. 8,2×9,1. ÜR 4654.

Meaume, 741.

Kõik kolm lehte on saadud annetustena J. Esilonilt 1971. a.

„Naine korviga“ erineb J. Meaume'i kirjeldusest figuurides, kuid foonis ja üksikutes detailides ühtib kirjeldusega.

61.—63. Kolm teost sarjast „Kaprüisid“.

Kavalier. 16. leht. Ofort. J. 5,5×8,5. ÜR 4658.

Meaume, 803.

Talupoeg labidaga. 26. leht. L. 5,4×8. ÜR 4659.

Meaume, 822 või 823.

Talupoeg koeraga. 27. leht. Pl. 5,6×7,7. ÜR 4660. Repr. lk. 5.

Meaume, 824.

Kõik kolm lehte saadud annetusena J. Esilonilt 1971. a.

Sarja „Kaprüisid“ graveeris J. Callot umbes 1617. a. Firenzes. Et ta oli kasutanud väga pehmet vasest plaati, kulusid need trükkimisel. Asunud Nancyse, graveeris ta sarja uuesti. Mõlemad sarjad on väga sarnased, erinevus on ainult detailides. TRÜ TR-i tömmistest kuulub „Kavalier“ Nancy sarja (vasakpoolse servjoone ja mehe mantli vahe 14 mm, Firenze lehel on see 7 mm). „Talupoeg koeraga“ on aga Firenzes tehtud sarjast (mütsi sulgede vahe 3 mm, Nancy lehel on suled koos). Lehte „Talupoeg labidaga“ pole võimalik määratleda, sest tuhmunud foonil ei saa mõõta talupoja ja tagaplaanil asuva maja kaugust, mis otsustab lehe kuulumise Firenze või Nancy sarja.

J. Callot' koopiad.

64. Püha õhtusöömaaeg. Sarjast „Väike passioon“ (peegelpildis). Ofort. L. 6,5×5,8. ÜR 4657.

Joonises paremal: Callot Inv.

Meaume, Copies 19—30.

Saadud annetusena J. Esilonilt 1971. a.

65. Musketär. Ofort. L. 8,8×8,8. ÜR 4655.

Saadud annetusena J. Esilonilt 1971. a.

„Musketär“ sarnaneb laadilt J. Callot' õukondlaste figuuridega, kuid J. Meaume'i kataloogis vastavat kirjeldust ei leidu. Et õukondlaste sarja on kopeeritud, võib pidada TRÜ TR-i lehte vabalt tehtud koopiks.

CHAPRON, Nicolas (1612—1656)

Õppis maali S. Vouet' juures Pariisis. 1642. a. siirdus Rooma ja töötas seal elu lõpuni. Tuntud peamiselt ofortistina.

66.—119. Vana Testamendi lood (Raffaeli järgi). Kogumik: 2 tiitel-
lehte + 52 gravüüri. Ofort. 1649. ÜR 5672—5726.

1. tiitelleht. N. Chaproni portree Raffaeli büstiga. Ofort. Pl. 26,8×
21,6. ÜR 5672.

Plaadil vasakul: N. Chapron Inuentor; keskel: AD EXIMIVM PICTOREM
NICOLAVM CHAPRON Picturam Raphael mutis reuocauit ab umbris
tu Chaprone iterum reddis utrique diem.

Joonises keskel (büsti postamendil): ILLE HIC EST RAPHAEL...

2. tiitelleht. Ofort. 1649. Pl. 24,8×21,3. ÜR 5673.

Joonises all vasakul: N. Chapron fecit.; keskel (rullil): SACRAE HISTO-
RIAE ACTA A RAPHAELE VRBIN. IN VATICANIS XYSTIS AD PICTV-
RAE MIRACVLVM. EXPRESSA NICOLAVS CHAPRON GALLVS A SE
DELINEATA ET INCISA D. D. D. ROMAE MDCXXXIX...; ülal keskel
(tahvilil): NOBILISSIMO VIRO DNO AEGIDIO RENARD...

**1.—52. Nelikümmend kaheksa episoodi vanast ja neli episoodi
uuest testamendist.** Ofort. L. 32,4×44. ÜR 5674—5725. Repr. lk. 30.

Kõigil gravüüridel plaadil paremal: N. C. F. [Nicolas Chapron fecit] ja
numbrid 1—52; vasakul: R. V. I. [Raphael Urbinas invenit]; keskel: epi-
soodi tutvustav piiblisalm.

I väljaanne. Nagler XIV; Bénézit I.

Saadud 1920. a. K. E. von Lipharti Raadi kunstikogust.

120.—173. Sama. ÜR 5726—5779.

I väljaanne.

Ostetud 1803.—1808. a.

1519. a. lõpetati Vatikani lodžade kaunistamine. Seintele maaliti nn. groteskid
ja võlvidele 52 episoodi vanast ja uuest testamendist, mis moodustavad nn. Raf-
faeli piibli. Raffael tegi lodžade maalide visandid, mille järgi tema õpilased
G. Romano, F. Penni, Pierino del Vaga jt. valmistasid kartoone ja teostasid maal-
lingud.

CHASTEAU, Guillaume (1631—1683/85)

Elas pikka aega Roomas, kus õppis vasegraveerimist J. F. Greuteri ja C. Bloe-
maerti juures. Tulnud Pariisi, töötas J. B. Colbert'i ülesandel. 1663. a. sai akadeemia
liikmeks. Teada 54 vasegravüüri.

RVI

*Creavit omnem animam viventem
Secundum speciem suam Gen. 1.*

NCF. 4

7. N. Chapron. Loomade loomine. Sarjast „Vana testamendi lood“. Ofort. 1649.
Nr. 66—119.

174. Germanicuse surm. (N. Poussini järgi). Vaselõige. 1663. Pl. 44,4 × 54,1. ÜR 249.

Plaadil: *Claro ac Generoso Viro Gillio Reinardi... de praecipitata morte Germanici Imperatoris a Nicolao Poussino Pictore expressam, ... Lute-tiae Parisiorum iij Id. Nouemb. ClD. DCLXIII. G. Chasteau Fecit et excudit...*

Bénézit I; Thieme-Becker VI.

Gaius Julius Caesar Germanicus (15 e. m. a.—19 m. a. j.), Rooma väejuht, aastast 13 Reini-äärsete vägede ülemjuhataja, tegi 14.—16. a. sõjakäike Germaaniale. 17. a. saadeti idaproovintsidesse, suri äkitselt Antiookias.

COCHIN, Noël (1622—1695)

Pärines Troyes'st, õppis ja töötas Roomas. 1667. a. tuli Pariisi, 1670. a. asus Veneetsiasse.

175. Magdaleena peseb Kristuse jalgu (Veronese järgi). Ofort. J. 27,2 × 52,2. ÜR 1276.

Plaadil vasakul: N. Cochin del. et sc.; keskel: MAGDALENA POENI-TENS AD PEDES CHRISTI. Opus Pauli Calliarij, Parisiis.

1806. a. ostetud kunstikaupmees Belizantolt.

CREPY (Crespy), Jean (1660—1730)

CREPY (Crespy) Louis (sünd. u. 1680)

Isa ja poeg, tegutsesid Pariisis joonistajate, vasegraveerijate ja kirjastajatena. Reprodutseerinud Ch. Le Bruni, N. Lancret' jt. maale.

176.—181. Aleksander Suure lahingud (Ch. Le Bruni järgi). Sari kuuest lehest. ÜR 582—587.

1) Aleksander Suur ületab Granikose jõe. Ofort, vaselõige. Pl. 20,2 × 35,9. ÜR 584.

Plaadil vasakul: Le Brun pinx.

2) Aleksander Suur Dareiose telgi ees. Ofort, vaselõige. Pl. 20,2 × 27. ÜR 583.

Plaadil paremal: Le Brun pinx.

3) Aleksander Suur võidab Dareiose Arbela lahingus. Ofort, vase-lõige. Pl. 20,3 × 35,8. ÜR 587.

Plaadil vasakul: Le Brun Pinx.; keskel all: à Paris chez Crepy...

4) Aleksander Suur sõidab võidukalt Babüloni. Ofort, vaselõige. Pl. 20,2 × 26,8. ÜR 582.

Plaadil paremal: Le Brun pinx.

5) **Porose alistamine Hydaspese jõel.** Ofort, vaselõige. Pl. 20,3 × 36,2. ÜR 585.

Plaadil paremal: Le Brun pinx.

6) **Poros Aleksander Suure ees.** Ofort, vaselõige. Pl. 20,4 × 35,8. ÜR 586.

Plaadil vasakul: Le Brun pinx.; keskel all: A Paris chez Crepy...

Kõigil lehtedel plaadil prantsuse- ja ladinakeelne tekst.

Aleksander Suur. Vt. nr. 18—20.

EDELINCK, Gérard (1640—1707)

Õppis Antverpenis J. Huberti ja C. Galle juures. 1663. a. sai meistrinimetuse. 1665. a. asus Pariisi, kus töötas mõnda aega F. de Poilly juures. Sai kuninga õuegravööriks. 1677. a. valiti akadeemia liikmeks. Graveerinud umbes 220 portreed ja 150 figuraalkompositsiooni. Hinnatumaid 17. sajandi gravüürimeistreid.

182. Püha perekond (Raffaeli järgi). Vaselõige. Pl. 43,9 × 30,6. ÜR 1248. Repr. lk. 34.

Joonises paremal: G. Edelinck sculp.; vasakul: Raphael Pinx.

Plaadil vasakul: La Sainte famille de Jesus Christ. D'après le tableau de Raphael d'vrbn... Paremala sama ladina keeles.

Joonises all keskel hõõrutud ja uuesti üle viirutatud ümar laik, kus on kustutatud J. B. Colbert'i vapp, mis oli plaadile graveeritud II seisundis. III plaadiseisund. Nagler IV; Bénézit II, 10.

Saadud K. Morgensterni kogust.

183. Inglise ümbritsetud Kristus ristil (Ch. Le Bruni järgi). Vaselõige. 2 plaati. 92,8 × 64,5. ÜR 1604, 1605.

Joonises paremal: Edelinck. sculp. et ex. cu. pri. Regis; vasakul: C. le Brun Pinxit.

Plaadil keskel: Christianissimo Regi Dignum mundo...; paremal: D. D. C. Subditorum Obsequentissimus et fidelissimus Edelinck. Et se vend a Paris chez P. Dreuet... 4 prantsuskeelset värssi.

II plaadiseisund. Bénézit II, 16; Weigel 2345.

Ostetud 1828. a. M. D. de Rubbianilt Riias.

184. Aleksander Suur Dareiose perekonnaga (P. Mignard'i järgi, lõpetas P. Drevet). Vaselõige. 2 plaati. L. 67,5 × 95,7. ÜR 468.

Plaadil paremal: G. Edelinck eques in aes incidere coepit. P. Drevet Reg. Calcograp. perfecit.; vasakul: P. Mignard prim. Reg. pictor pinxit; keskel: SUPERATIS HOSTIBUS REGIUM EST ABSTINERE...; paremal sama prantsuse keeles.

Bénézit II; Nagler IV.

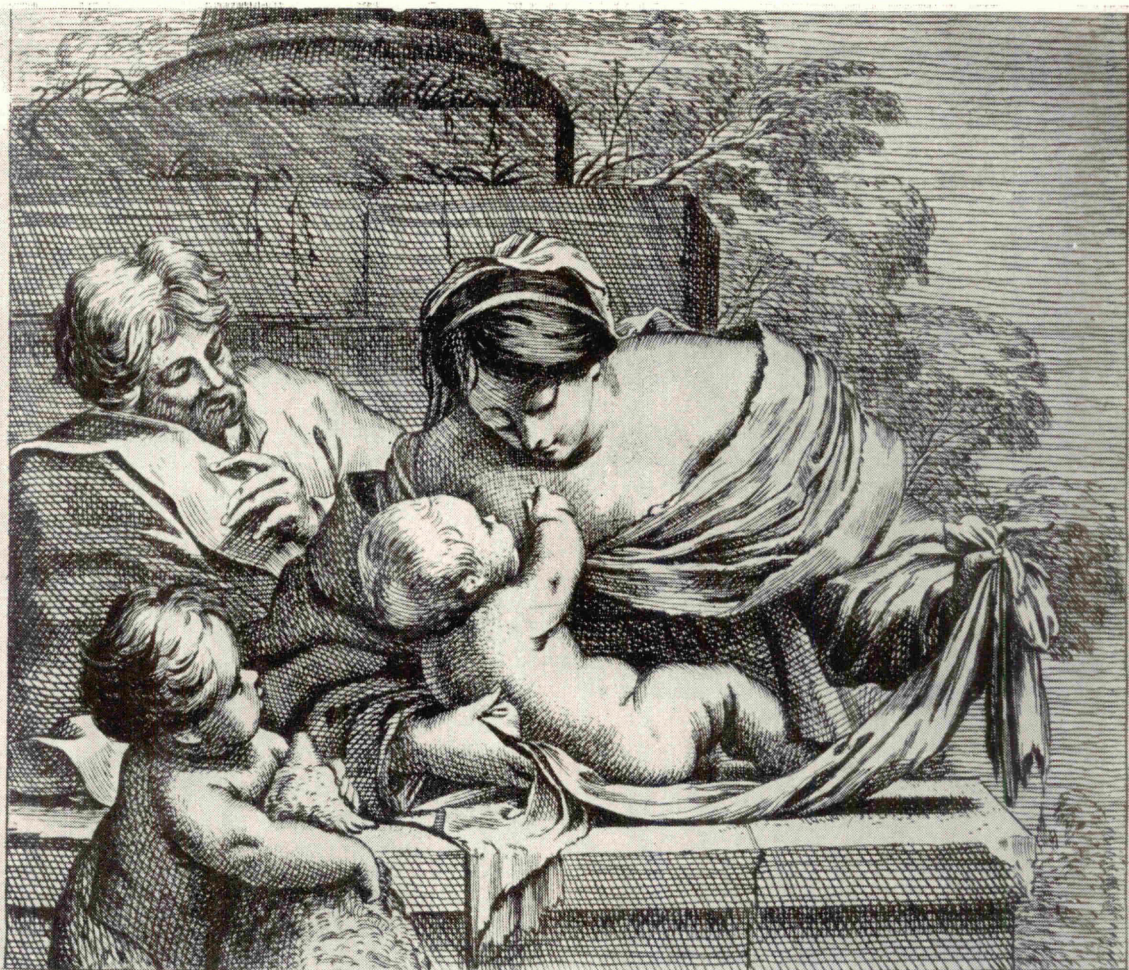
Ostetud 1803.—1808. a.

8. G. Edelinck. Nicolas Coëffeteau. Vaselöige. Nr. 187.

9. G. Edelinck (Raffaeli järgi). Püha perekond. Vaselõige. Nr. 182.

En la le Sueur. Inno. et fi.

F. Bourcier del. et sculp. Reg. (L. Paris.

185. Aleksander Suur Dareiose telgi ees (Ch. Le Èruni järgi). Vaselõige. 2 plaati. L. 61,5×89,5. ÛR 469.

Servad kirjadega ära lõigatud.

Bénézit II, 40.

Kuulub viienda lehena G. Audrani graveeritud sarja „Aleksander Suure lahingud“ (vt. nr. 18—19).

186. Anghiari lahing (P. P. Rubensi joonistuse järgi L. da Vinci kartoonist). Vaselõige. Pl. 47,6×61,6. ÛR 383.

Joonises all keskel: G. Edelinck Sc.; vasakul: L d'la Finse pin. Mõõgal vasakul kolm punkti.

III plaadiseisund. Bénézit II, 41; Weigel 14336.

Ostetud 1828. a. M. D. de Rubbianilt Riias.

Üks hinnatumaid G. Edelincki lehti. TRÜ TR-i tömmis kuulub kolmandasse sajalisse tiraazi, mida näitavad kolm punkti vasakul asuva ratsaniku mõõgal. Tõmmis on tehtud enne „L d'la Finse“ parandamist „da Vinci'ks“.

1503. a. tegi Firenze linnavalitsus Leonardo da Vincile ettepanel u kaunistada raekoja (Palazzo Vecchio) uue saali üks sein. Kunstnik valis kujutamiseks Anghiari lahingu, kus 1440. a. firentslased saavutasid võidu milaanolaste üle. Teisele seinale maalis Michelangelo stseeni Cascina lahingust. 1504/05. a. valmis Leonardo da Vincil kartoon ja ta alustas maali seinale kandmist. Mõlemad seinamaalid jäid aga pooleli ja hävisid. Leonardo da Vinci kartoonist, mis hiljem läks kaotsi, tegi P. P. Rubens joonistuse, mida G. Edelinck kasutas gravüüri loomisel.

187. Nicolas Coëffeteau. Vaselõige. Pl. 25,5×18,8. ÛR 424. Repr. lk. 33.

Joonises paremal: Edelinck Sculp. C P. R.; keskel: Nicolas Coëffeteau, Euesque de Dardanie et nommé a l'Euêché de Marseille.

Bénézit II, 171.

Ostetud 1806. a.

Nicolas Coëffeteau (1574—1623), teoloog-dominikaanlane, 1621. aastast Marseille' piiskop.

LE SUEUR, Eustache (1617—1655)

Õppis maali S. Vouet' juures, saavutas kuulsuse dekoratiivmaalijana. Teada üks ofort õpiajast.

188. Püha perekond. Ofort. Pl. 18,6×20,8. ÛR 1209. Repr. lk. 35.

Plaadil vasakul: Eusta. le Sueur. Inue. et fe.; paremal: F. Bourlier exc. av. pri. Reg. Ch. AParis.

II plaadiseisund. Nagler XVII.

François Bourlier, maalija, ofortist ja kirjastaja Pariisis 1672. a. paiku.

11. A. Masson (P. Mignardi järgi). Krahv d'Harcourt (Kadett Pärliga). Vaselöige. 1667. Nr, 190,

Vraie figure du R. P. Joseph de Paris predicateur
Capucin Provincial de Touraine superieur des missions
estrangeres et de Poitou fondateur des Religieuses de
Caluire. A rendu l'esprit entre les mains de ses
superieurs le 18. decembre 1679.

12. C. Mellan. Joseph de Paris, Vaselöige, Nr. 191.

LOMBARD, Pierre (1612—1682)

Õppis S. Vouet' ateljees maalikunsti ja mõnedel andmetel G. Edelincki juures graveerimist. 1649.—1662. a. töötas Londonis, kus illustreeris raamatuid ja graveeris portreid. 1663. a. naasis Pariisi ja 1673. a. võeti akadeemia liikmeks.

189. Margarita de Carlisle (A. van Dycki järgi). Vaselõige. L. 33,8 × 25,3. ÜR 549.

Plaadil keskel: P. Lombart sculpsit; paremal: londini avec Priuileige du Roy et ex. paris. ; vasakul: Antonius Van Dyck Eques pinxit.; keskel: MARGARITA DE CARLILE COMITISSA.

Saadud K. Morgensterni kogust.

Carlisle (Carleill, Carliell, Carlile, Carlyle), vana inglise aadlisuguvõsa.

MASSON, Antoine (1636—1700)

Relvasepa pojana valmistus isa ametit jätkama. P. Mignard'i soovitusel hakkas õppima joonistamist. Saavutas kuulsuse portreegravüüridega. 1679. a. sai akadeemia liikmeks.

190. Krahv d'Harcourt (Kadett Pärliga) (P. Mignard'i järgi). Vaselõige. 1667. Pl. 54,8 × 40,9. ÜR 558. Repr. lk. 37.

Joonises ülal vasakul: N. MIGNARD AVENI. PIN. ANTO MASSON SCVLP 1667.

Plaadil: L'Honneur qu'il s'est acquis est sy grand et sy juste...; vasakul: Ce vend a Paris chez Nicolas de Poilly...

III plaadiseisund. Nagler VIII, 31; Bénézit III; Weigel 3785.

Saadud K. Morgensterni kogust.

Henri de Lorraine, krahv d'Harcourt (1601—1666), prantsuse kõrgem sõjaväelane, võitles Piémontis, Hispaanias ja Flandrias. Pärlkõrvaehte järgi nimetatud Kadett Pärliga (Cadet à la Perle).

MELLAN, Claude (1598—1683)

Vasksepa pojana õppis Pariisis tarbegraveerimist. 1624. a. siirdus Rooma end kunsti alal täiendama. 1637. a. saabus Pariisi tagasi ja sai kuninga õuegravööriks. Teda umbes 300 vasegravüüri, eriti hinnatud tema oma kavandeist tehtud teosed.

191. Joseph de Paris. Vaselõige. L. 12,9 × 7,6. ÜR 5302. Repr. lk. 38.

Joonises paremal: CM (monogramm).

Plaadil: Vraye effigie du R. P. Joseph de Paris predicateur Capucin... Nagler IX, 270.

Ostetud 1803.—1808. a.

Joseph de Paris, õieti François Le Clerc du Tremblay (1577—1638), kaputiini vaimulik, Richelieu' usaldusmees ja nõuandja.

MORIN, Jean (1609—1650)

Alustas P. de Champagne'i juures maali õppimist, hiljem pühendgraveeri-us misele ja söövitamisele. Reprodutseeris portreid, vähesel määral ka maastikke.

192. Pardijaht (J. Fouquières'i järgi). 1. leht neljalehelisest maastike-sarjast. Ofort, vaselõige. Pl. 21,6 × 31,7. ÜR 5266. Repr. lk. 42.

Plaadil paremal: Morin Scul.; vasakul: Fouquiere Pin.

Nagler IX, 103—106.

PERELLE (Perelle), Gabriel (u. 1602—1677)

Õppis algul iseseisvalt, siis D. Rabeli juhtimisel ja mõnda aega S. Vouet' ateljees. Reprodutseeris N. Poussini, P. Brili, I. Silvestre'i jt. töid, kuid söövitas C. Lorraini laadis maastikke ka oma joonistustest.

Töötas koos oma poegade **Nicolas'ga** (1631—1678) ja **Adamiga** (1640—1695).

193. Maastik. Ofort. J. 28,1 × 39,9. ÜR 5636.

Plaadil vasakul: Perelle Invent et fecit; keskel: Le Blond Exc.

194. Maastik sillaga. Ofort. J. 22,2 × 31. ÜR 5637.

Plaadil vasakul: Perelle inu. et fecit; paremal: Chez P. Mariette 3.

195. Maastik lambakarjaga. Ofort. J. 21,7 × 32,1. ÜR 5638.

Plaadil vasakul: Perelle In. et fecit; paremal: le Blond exc...

196. Varemed külas. Ofort. L. 22,2 × 32,2. ÜR 5639.

Servad kirjadega ära lõigatud.

197. Maastik. Ofort. J. 28,9 × 40. ÜR 5640.

Plaadil paremal: Perelle. in, et fe.; vasakul: N. Poilly ex.

198. Maastik teekäijatega. Ofort. J. 22,8 × 30,9. ÜR 5641.

Plaadil vasakul: Perelle In. et fecit; paremal: le Blond...

199. Maastik lossiga. Ofort. J. 29,5 × 41,1. ÜR 5642.

Plaadil vasakul: Perelle Inuent et fecit; paremal: le Blond...

200. Tee metsa ääres. Ofort. J. 22,5 × 32,8. ÜR 5644. Repr. lk. 43.

Plaadil vasakul: Perelle Inuent. et fecit; paremal: le Blond exc...

201. Sama. ÜR 5643.

Servad lõigatud.

202. Maastik kivisillaga. Ofort. Pl. 24,5 × 31,4. ÜR 5645.

Plaadil vasakul: Perelle f.; paremal: le Blond exc...

203. Kindlus. Ofort. J. 20 × 30,3. ÜR 5646.

Servad lõigatud.

204. Tantsijad külas. Ofort. J. 14,7 × 22,8. ÜR 5647.

Plaadil vasakul: Faget par Perelle; keskel: AParis chez N. Langlois...

205. Kristus metsas. Ofort. J. 16,3 × 22,9. ÜR 5648.

Plaadil vasakul: 5. Graué par Perelle; paremal; et se vendent a Paris chez J. Van Merlen...

206. Metsamaastik jõega. Ofort. L. 14,9×20. ÜR 5649.

Servad lõigatud.

207. Sadamavaade. I. Ofort. J. 9,5×20,5. ÜR 5650.

Plaadil vasakul: Perelle In et fecit; paremal: le Blond...

208. Sadamavaade. II. Ofort. J. 9,2×19,8. ÜR 5651.

Plaadil vasakul: Perelle In et fecit; paremal: le Blond...

PERRIER, François (1584/90—1656)

Oli kullassepa poeg. Pögenes koos J. Callot'ga Rooma, kus oli G. Lanfranco õpilane. 1630. a. naasis Prantsusmaale, töötas algul Lyonis, siis Pariisis ja täiendas end S. Vouet' juures. 1635. a. siirdus mõneks ajaks Rooma, kus graveeris antiikreljeefide järgi. Tulnud tagasi Pariisi, oli 1648. a. Kuningliku Akadeemia asutajaliikmeid ja selle professor.

209. Jumalate pidu (Raffaeli järgi). Ofort. J. 16,7×45,8. ÜR 1277.

Etiketil keskel: LE BANQUET DES DIEUX Peint par Raphaël d'Urbain, dans le Palais des Guises à Rome gravé à l'Eauforte par François Perrier A Paris chez Joubert...

Nagler XI, 26.

Ostetud 1804. a. C. C. H. Rost & Co-lt Leipzgis.

210. Psyche pulmad (Raffaeli järgi). Ofort. J. 16,6×45,6. ÜR 1278.

Etiketil keskel: LE MARIAGE DE PSICHÉ Peint par Raphaël d'Urbain dans le Palais des Guises à Rome Gravé à l'Eauforte par François Perrier A Paris chez Joubert...

Nagler XI, 27.

Rooma rikas pankur A. Chigi laskis B. Peruzzil (1481—1537) ehitada villa Farnesina (1509—1511). Selle peosaali lae kaunistas Raffael maaliga „Galathea triumf“. Villa lodžadesse maalis Raffael Psyche loo: kümme väiksemat maali Venuse armukadedusest ja kaks suuremat („Jumalate pidu“ ja „Psyche pulmad“), võlvivinklitele aga 14 episoodi Erosee (vt. nr. 4—17).

Psyche, imekaunis tiivuline naisolend, keda Venus ilu pärast kadestas ja oma poja Amori abil püüdis kõrvaldada. Kuid Amor armus Psychesse ja pärast paljusid õnnetusi otsustas peajumal Jupiter lubada neil abielluda.

PESNE, Jean (surn. 1700)

Maaliija ja graveerija-afortist. Teada 116 lehte.

211. Eudamidase testament (N. Poussini järgi). Ofort, vaselõige. Pl. 47,8×60. ÜR 262.

Plaadil paremal: I. Pesne del. et sculps...; vasakul: N. Poussin peixit...; keskel: Testament d'Eudamidas de la Ville de Corinthe...

I plaadiseisund. Nagler XI, 29; Weigel 3792 b.

212. Sama. ÜR 263.

Üks gravüür on saadud K. Morgensterni kogust.

Eudamidas, tegelane Lukianose (u. 120—pärast 180) dialoogist „Sõprus“ („Toxaris“).

13. J. Morin (J. Fouquières'i järgi). Pardijaht, Ofort, vaselõige. Nr. 192,

14. G. Perelle. Tee metsa ääres. Ofort. Nr. 200.

PICART, Etienne (ka Stephanus), nimetatud le Romain (1632—1721)

Oli F. de Poilly õpilane. Elas pikka aega Roomas, millest nimetus le Romain. Hiljem töötas Pariisis, kus 1664. a. sai akadeemia liikmeks. 1663., 1699. ja 1702. a. võttis osa Saloni näitustest. Elu lõpul siirdus koos poja Bernardiga Amsterdami.

213. Caecilia (Domenichino järgi). Vaselõige. Pl. 42,9×28,4. ÜR 1012. Plaadil paremal: Steph. Picart Romanus sculp.; vasakul: Ste Cecile chantant les louanges de Dieu. Grauéé d'apres le tableau du Dominicain...; paremal sama ladina keeles.

Nagler XI, 20.

Caecilia, kõrgest soost rooma neiu, suri märtrina oletatavasti 230. a. 15. sajandist alates peetud muusika kaitsepühakuks.

POILLY, François de (1622/23—1693)

Õppis algul kullassepast ja graveerijast isa juures Abbeville'is. 1646. a. saadeti ta kolmeks aastaks P. Daret' juurde Pariisi. Seejärel siirdus Rooma, kus sai mõjustusi C. Bloemaert'ilt. 1656. a. pöördus Pariisi tagasi. 1664. a. nimetati kuninga õuegravööriks. Teostas umbes 400 gravüüri. Oli tuntud hea pedagoogina, tema väljapaistvamaid õpilasi oli G. Edelinck.

214. Madonna magava lapse ja Johanneseaga (Madonna linikuga) (Raffaeli järgi). Vaselõige. L. 40,8×29,6. ÜR 1249. Repr. lk. 45.

Joonises paremal: F. Poilly sculp...; vasakul: Raphael Vrbinas In.

Plaadil keskel: Quid Mater Natum velo tibi monstrat aperto...

III plaadiseisund. Nagler XI, 24.

Ostetud 1804. a. C. C. H. Rost & Co-lt Leipzigs.

215. Põgenemine Egiptusesse (G. Reni järgi). Vaselõige. Pl. 45×32,5. ÜR 1463.

Joonises paremal: Guido Ren Bon. Pin. F. Poilly scul...

Plaadil keskel: Fuge dilecte mi. Cant. 8.

II plaadiseisund. Nagler XI, 40.

216. Sama. ÜR 1593.

RAGOT, François (1638—1670)

Pole teada, kelle juures õppis. Tegutses graveerija ja gravüürikaupmehena Pariisis. Kopeeris väga täpselt P. P. Rubensi koolkonna graveerijate lehti.

217. Jeesus Kristus ristil (P. P. Rubensi järgi). Vaselõige. L. 61,4×43,3. ÜR 1603.

Plaadil all: F. Ragot Sculpsit et excudit...; vasakul: P. P. a. Rubens Pinxit; keskel: IESUS CRVCIFIXVS Venerunt milites...

Leht on kopeeritud S. A. Bolswerti gravüürist. Nagler XII, 3.

Schelte Adam Bolswert (u. 1518—1659), flaami graveerija, P. P. Rubensi koolkonna väljapaistvamaid meistreid.

15. F. de Poilly (Raffaeli järgi). Madonna magava lapse ja Johannesega. Vaselõige.
Nr. 214.

ROULLET (Rollet), Jean Louis (1645—1699)

Õppis J. Lenfanti ja F. de Poilly juures. 1673.—1683. a. töötas Itaalias. 1698. a. võeti akadeemia liikmeks.

218. Kristuse taganutmine (Kolm Maarjat Kristuse haul) (Annibale Carracci järgi). Vaselõige. Pl. 59,8×67,2. ÜR 1627.

Joonises vasakul: Annibal Carraccius pinxit loan. Lud. Roulet. del. et sculp.

Plaadil keskel: Divino afflatu correptae, Christo justa, persolvunt; vasakul: Se vend à Paris chez P. Drevet...

Üks peatöid. Il plaadiseisund. Nagler XIV, 22; Weigel 2418.

ROUSSELET, Gilles (1610—1686)

Pole teada, kelle juures õppis, kuid töötas C. Bloemaert'i laadis. 1663. a. sai akadeemia liikmeks. 1664. a. võttis osa Louvre'i suure saali (Saloni) näitusest. Teada 104 itaalia ja prantsuse meistrite järgi tehtud gravüüri. Tuntud ka gravüürikaupmehena.

219. Kristuse haudapanek (Tiziani järgi). 2 plaati. Pl. 42,8×58. ÜR 1467.

Joonises paremal: AEGid. Rousselet sculp.

Plaadil vasakul: d'Apres le Tableau du Titien...; keskel: Jesus Christ descendu de la Croix est porté au Sepulchre par ses Disciples.

Üks peatöid. Il plaadiseisund. Nagler XII, 49.

SILVESTRE, Israël (1621—1691)

Õppis algul Nancys isa, hiljem Pariisis oma onu Israël Henriet' juures. 1640.—1645. a. reisib Prantsusmaal ja Itaalias, kus valmistas hulgaliselt visandeid, mille põhjal graveeris vaadetesarju. I. Henriet' pärijana tegutses Pariisis kirjastajana. 1673. a. sai dofääni joonistusõpetajaks.

220. Rooma panoraam Peetri kirikuga. Ofort. 1652. 2 plaati. Pl. 30,5×79,8. ÜR 2442.

Joonises vasakul: Israel Silvestre invenit et sculps.

Plaadil: Vedute della Chiesa di Sto. Pietro in Vaticano, et del Palazzo Papale, ed altri luoghi, diseguate in Roma fuori della porta de Caualli leggieri, Da Israël Siluestro, et Intagliate, d'al'Medesimo In Parigi l'anno 1652. All kaheksa hoonete nimetust prantsuse, itaalia ja ladina keeles. Huber-Martini VII, 36.

Saadud K. Morgensterni kogust.

THOMASSIN, Philippe (surn. 1526/42)

Õppis C. Corti juures Roomas ja jäi sinna tööle. Tema õpilasiks olid J. Callot ja N. Cochin. Teada umbes 200 lehte, neist 52 reprodutseerivad antiikskulptuure.

221. Ateena kool (Raffaeli järgi). Vaselõige. 1617. Pl. 49×80,2. ÜR 1624. Joonises paremal: Phls. Thomassinus excud...; vasakul: RAPHAEL VRBIN. PINXIT...; keskel: 1617 Rome; tahvilil: PAVLVS ATHENIS PER EPI-CVRAEOS... Gio Jacomo de Rossi formis Romae alla Pace 1648.

Hilisem, 1648. a. tõmmis. Nagler XVII, 62.

Ostetud 1804. a. C. C. H. Rost & Co-lt Leipzgis.

Ateena kooli (1509—1511) maalib Raffael Vatikani piduliku ruumi Stanza della Segnatura kaunistamiseks, kujutades selles antiikkreeka filosoofe ja õpetlasi. P. Thomassin muutis graveerides kompositsiooni keskel asuvad Platoni ja Aristotelese Peetruseks ja Pauluseks.

18. SAJANDI 1. POOL

CHEREAU, François (1688—1729)

Oli G. Audrani õpilane. 1718. a. sai akadeemia liikmeks. Oli kuninga õuegra-vöör ja juhtis vasegravüüride kirjastust.

222. Louis Antoine de Pardaillan de Gondrin (H. Rigaud' järgi). Vase-lõige. Pl. 47,3×34,7. ÜR 564. Repr. lk. 48.

Plaadil paremal: gravé par Fr. Chereau; vasakul: Peint par Hyacinthe Rigaud; keskel: Louis Antoine de Pardaillan de Gondrin Duc d'Antin... Saadud Ülikooli Joonistuskoolist.

Louis Antoine de Pardaillan de Gondrin, hertsog d'Antin (1665—1736), kuninga ehitiste peadirektor, hiljem peaintendant.

DESROCHERS, Etienne (1668—1741)

Tegutses pikka aega vasegraveerija ja kirjastajana Lyonis, hiljem Pariisis. 1723. a. valiti akadeemia liikmeks. Andis välja kogumiku kuulsate meeste ja õpetlaste port-reedest.

223. Armand Jean Le Bouthillier de Rancé (H. Rigaud' järgi). Vase-lõige. J. (ovaal) 9,5×8. ÜR 5303.

Joonises keskel: H. Rigault p. Gravé par E. Desrochers...; ümber portree: ARMAND JEAN BOUTILLIER DE RANCÉ I r. ABÉ REFORMÉ de la TRAPPE DÉCÉDÉ LE 27 OCTOB. 1700. agé de 76 ANS; all keskel: Tel fut ce saint Abé...

Ostetud 1803.—1808. a.

Armand Jean Le Bouthillier de Rancé (1626—1700), prantsuse vaimulik, tra-pistide mungaordu rajaja Normandias La Trappe'is 1662. a.

DORIGNY, Nicolas (1657—1746)

Õppis maali oma kunstnikust isa Michel Dorigny juures, kuid hiljem pühendus vaselõikele. Töötas 18 aastat Itaalias. 1711. a. kutsuti Inglismaale reprodutseerima Raffaeli vaibakartoone. Selle töö eduka lõpetamise järel andis kuningas George II talle aadlitiitli. 1724. a. pöördus tagasi kodumaale, kus järgmisel aastal sai akadeemia liikmeks. 1739.—1743. a. eksponeeris oma teoseid Saloni näitustel.

224. Kristuse muutumine (Raffaeli järgi). Ofort, vaselõige. 1705. Pl. 78,8×51,1. ÜR 1628.

Plaadil paremal: Nicolaus Dorigny gallus delin. et sculp. Romae Anno 1705.; vasakul: Raphael Sanctius Vrbinas pinxit Romae in aedibus Diui Petri in monte Aureo; keskel: Serenissimo Principi PHILIPPO LUDOVICI MAGNI...

Üks peatõid, nr. 225 paarik. I plaadiseisund. Nagler III; Bénézit II. Saadud K. Morgensterni kogust.

225. Kristuse ristilt mahavõtmine (Daniele da Volterra järgi). Ofort, vaselõige. 1710. Pl. 78,5×51,1. ÜR 1606.

Plaadil vasakul: Daniel Ricciarelli Volaterranus pinx... Nicolaus Dorigny del. et Sculp. Romae... 1710; keskel: Exellentis[s]imo Nobilis[s]imoq; Viro D. D. Ludovico Antonio de Gondrin...

Üks peatõid, eelmise paarik. I plaadiseisund. Nagler III; Weigel 7085. Ostetud 1803.—1808. a.

226.—229. Neli evangelisti S. Andrea della Valle kirikust (Domenichino järgi). Ofort, vaselõige. 1707. ÜR 5576—5579.

1) **Johannes**. Ofort, vaselõige. Pl. 61,5×44,8. ÜR 5576.

2) **Markus**. Ofort, vaselõige. Pl. 61,8×44,9. ÜR 5577. Repr. lk. 51.

3) **Matteus**. Ofort, vaselõige. Pl. 62×45,3. ÜR 5578.

4) **Luukas**. Ofort, vaselõige. Pl. 61,6×44,8. ÜR 5579.

Kõigil lehtedel plaadil paremal: N. Dorigny Gallus delin. et incid. Romae...; vasakul: Dominicus Zampieri pinx. Romae in AEdibus Diui Andreae... 1707; keskel: Serenissimo Principi CAROLO Landgrauio Hassiae...

Ostetud 1803.—1808. a.

230.—236. Hampton Court'i maaligalerii (Raffaeli järgi). Album: tiitel-leht + 7 gravüüri. Ofort, vaselõige. 1719. ÜR 7026—7032.

Tiitelleht (G. Bickhami kirjutatud ja graveeritud). L. 61,4×84,2.

Üle lehe: Pinacotheca Hamptoniana GEORGIO Mag: Brit: Fran: et Hiber: Regi... Sub Cujus felicibus auspicijs tam arduus, septem scilicet annorum, labor ad finem tandem perductus est Humillime offert, et dedicat Eq. Nicolaus Dorigny. I.

1) **Imetaoline kalapüük.** Pl. 51,5×61,5. ÜR 7026.

Plaadil keskel: MIRACVLOSA AD STAGNYM GENEZARETH PISCIVM CAPTVRA.

2) **Kristus manitseb Peetrust oma lambaid hoidma.** Pl. 51,8×76,4. ÜR 7027.

Plaadil keskel: CHRISTUS PETRO OVIUM CURAM COMMITTIT.

3) **Peetrus ja Johannes ravivad haigeid.** Pl. 51,8×76,5. ÜR 7028.

Plaadil keskel: PETRUS CVM JOANNE CLAUDUM A MATRIS UTERO SANAT.

4) **Ananiase surm.** Pl. 51,6×76,6. ÜR 7029.

Plaadil keskel: ANANIAS CORRUIT EXANIMIS.

5) **Pimedusega löödud nõid Elymas.** Pl. 51,5×61,4. ÜR 7030.

Plaadil keskel: BAR-IESV SIVE ELYMAS PAPHI AD SAVLI VERBUM EXCAECATVR.

6) **Paulus ja Barnabas Lystras.** Pl. 51,7×76,2. ÜR 7031.

Plaadil keskel: PAULUS ET BARNABAS LYSTRAE.

7) **Ateenas jutlustav Paulus.** Pl. 51,7×61,2. ÜR 7031.

Plaadil keskel: PAVLVS PRAEDICANS IN AREOPAGO.

Kõigil lehtedel plaadil paremal: Eq. Nicolaus Dorigny Gallus Del. & Sculp. ja numbrid 2—8; vasakul: Raphael Sanctius Vrbinas Pinxit.; keskel teose pealkiri ja piiblisalm.

I plaadiseisund. Nagler III; Weigel 14385.

Ostetud 1805. a. C. C. H. Rost & Co-lt Leipzigs.

1515.—1516. a. valmistas Raffael koos õpilastega paavst Leo X tellimisel kümme vaibakartooni. Arvestades vaipade spetsiifikat, kujutas Raffael Peetruse ja Pauluse tegevust lihtsalt ja ülevaatlikult. Vaibad kooti Brüsselis ja riputati Sixtuse kabeli seinte alumise osa katteks. Kümnest kartoone on alles seitse, mis asuvad Londonis. Kartoonid kuuluvad Raffaeli parimate teoste hulka.

DREVET, Claude (u. 1705—1781)

Õppis oma onu Pierre Drevet' juures. Pärast onu ja onupoja Pierre Imbert'i surma sai kuninga õuegravööriks.

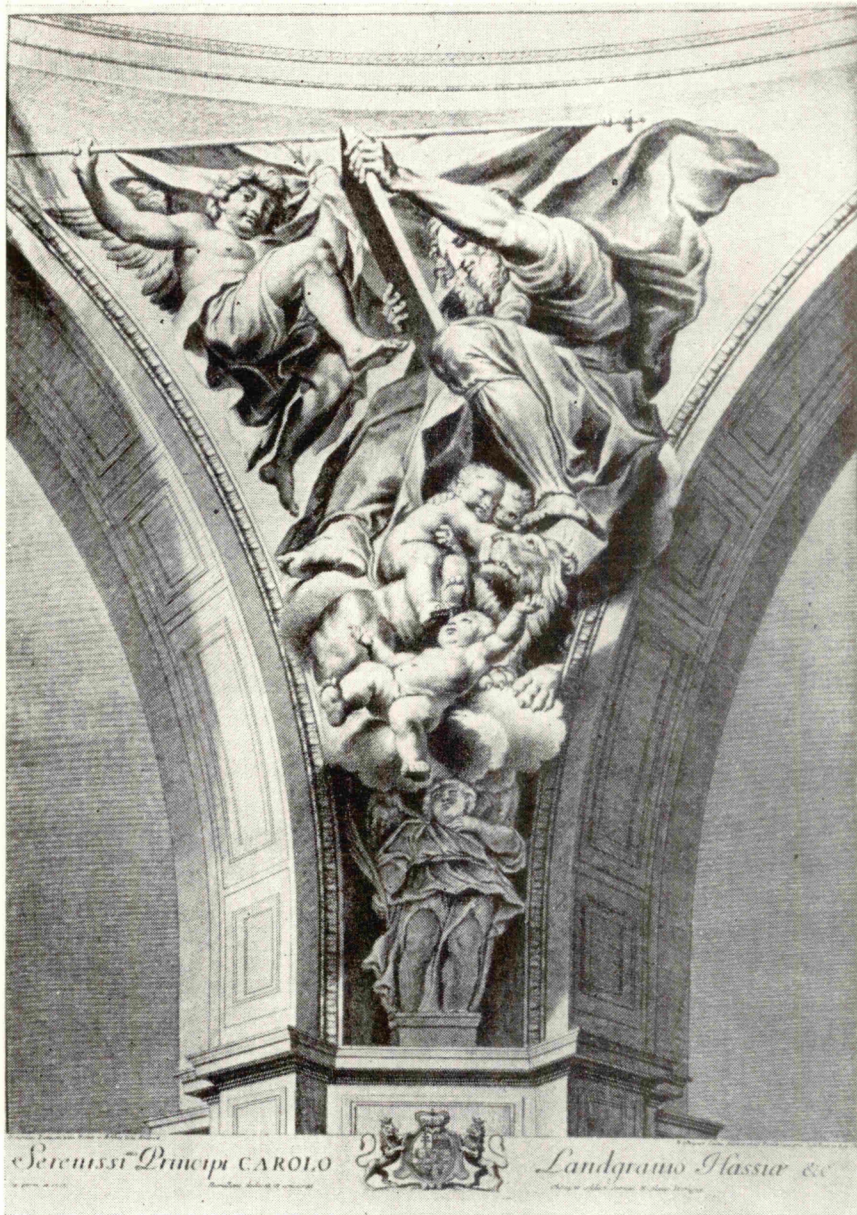
237. Krahv Philipp Ludwig von Sinzendorf (H. Rigaud' järgi). Vase-lõige. 1728. L. 50,6×38. ÜR 406.

Plaadil paremal: Claudius Drevet. Sculpsit. Pariisis.; vasakul: Hyacinthus Rigaud Eques ordinis Sti Michaelis. Pinxit.; keskel: PHILIPPUS LUDOVICVS COMES A SINZENDORF... Anno SALVT. MDCCXXVIII. Aetat. LVII.

Bénézit II, 14.

Saadud Ülikooli Joonistuskoolist.

Krahv Philipp Ludwig von Sinzendorf (1671—1742), Saksa diplomaat.

17. N. Dorigny (Domenichino järgi). Markus. Sarjast „Neli evangelisti S. Andrea della Valle kirikust“. Ofort, vaselõige. 1707. Nr. 227.

DREVET, Pierre (1663/64—1738)

Algõpetuse graveerimises sai Germain Audranilt Lyonis, täiendas oma oskusi Gérard Audrani juures Pariisis, ühtlasi võttis eeskujuks C. Mellani, R. Nanteuil' ja G. Edelincki teoseid. 1695. a. sai kuninga õuegravööriks, pisut hiljem akadeemia liikmeks.

238. Madonna lapsega maastikus (Correggio järgi). Vaselõige, ofort. Pl. 54,8×40. ÜR 1465.

Plaadil paremal: Drevet excud.; vasakul: Anto. Corregio pinx.; all: A Paris chez P. Drevet graveur du Roy...; keskel: Prope est justus meus Egressus...

Bénézit II, 4.

Ostetud 1822. a. Leipzigit.

239. Nemoursi hertsoginna Marie (H. Rigaud' järgi). Vaselõige. L. 42,7×28,5. ÜR 572. Repr. lk. 54

Plaadil paremal: Pet. Drevet; keskel: Marie... Duchesse de Nemours
Bénézit II, 91.

Nemours'i hertsoginna Marie (1625—1707), Longueville'i hertsogi tütar. Äratas tähelepanu oma vaimukalt kirjutatud memuaaridega.

Aleksander Suur Dareiose perekonnaga (P. Mignard'i järgi. Alustas G. Edelinck, lõpetas P. Drevet). Vt. nr. 184.

DREVET, Pierre Imbert (1697—1739)

Pierre Drevet' poeg ja õpilane, ületas tehnilises meisterlikkuses isa. 1724. a. valiti akadeemia liikmeks.

240. Jacques Bénigne Bossuet (H. Rigaud' järgi). Vaselõige. 1723. Pl. 50,8×34,9. ÜR 544.

Joonises vasakul (raamatuil): Graué par. P. dreuet. f[il]s PEINT PAR H RIGAVD

Plaadil paremal: Petrus Drevet sculpsit 1723.; vasakul: Hyacinthus Rigaud pinxit...; keskel: JACOBUS BENIGNUS BOSSUET EPISCOPUS... Trencensis ex fratre nepos.

Ill plaadiseisund. Nagler III; Bénézit II, 19; Weigel 12535.

TRÜ TR-i leht kuulub plaadilt tehtud tõmmiste kolmandasse sjasse. Iga sajalise tiraazi trükkimise järel tehti plaadil H. Rigaud' nime järele üks punkt, käesoleval tõmmisel järgneb maalija nimele kaks punkti.

Jacques Bénigne Bossuet (1627—1704), prantsuse teoloog ja ajaloolane, katoliku kiriku piiskop.

241. Robert de Cotte (Portree ilusa käega) (H. Rigaud' järgi). Vaselõige. Pl. 42,6×30,5. ÜR 543. Repr. lk. 55.

Plaadil paremal: Gravé par Pi[er]re Drevet pour l'Academie; vasakul: Peint par Hyacinthe Rigaud; keskel: Robert de Cotte...

Bénézit II, 23; Weigel 3795 a.

Ostetud 1836. a. R. Weigelilt Leipzgis.

Robert de Cotte (1656—1735), prantsuse ehitusmeister, kuninga esimene arhitekt, rokokostiili teerajaja.

242. Kristus Õlimäel (J. Restout' järgi). Vaselõige. Pl. 57,5×41,2. ÜR 1466.

Joonises paremal: Gravé Par Pierre Dreuet fils Priez Dieu Pour Luy.

Plaadil paremal: Drevet Sculp.; vasakul: Retout pinx.; keskel: Et Ipse avulsus est ab eis quantum Jactus est Lapidis: ...

Bénézit II, 12.

DUCHANGE, Gaspard (1662—1757)

Oli J. Audrani õpilane. 1707. a. sai akadeemia liikmeks.

243. Danae (Correggio järgi). Vaselõige. L. 45,9×50,1. ÜR 484.

Plaadil paremal: G. DU CHANGE Sculpsit; vasakul: Antonius de Alegris Corrigiensis pinxit; keskel: Persea quem pluvio Danae conceperat auro... Haruldane leht. I plaadiseisund. Bénézit II; Thieme-Becker X.

Vanul päevil pidas G. Duchange gravüüri liialt meeleliseks ja laskis D. Sornique'il (1708—1756) alasti figuurid katta draperiidega. Hilisematel tömmistel on graveerija nime asemel „G. D. Sornique“. Väga otsitud on esimene variant, mis koos lehtedega „Jupiter ja Jo“ ja „Jupiter ja Leda“ moodustab sarja Jupiteri (Zeusi) armuseiklustest.

Danae, kreeka mütoloogias Argose kuninga Akrisiose tütar, kelle isa sulges pronksist majja, sest ennustuse põhjal pidi tütrepoeg tapma vanaisa. Kuid Zeus (rooma Jupiter) külastas Danaed kuldvihmana ja sellest ühendusest sündis poeg Perseus. Akrisios laskis ehitada kasti, milles ema ja poeg heideti merevoogudesse.

244.—288. 90 pead Raffaeli vaibakavandeist (N. Dorigny joonistus-
test). Vaselõige. Ofort. L. 28,1×42,4. ÜR 7044—7095. Repr. lk. 57.

Ostetud 1803.—1808. a.

N. Dorigny, teostanud seitse suurt gravüüri Hampton Court'i lossis säilitatud Raffaeli vaibakavandeist (vt. nr. 230—236), laskis oma joonistustest graveerida 90 tegelase pead. Selle töö andis ta G. Duchange'ile, kes ise tegi ainult neli lehte. Teda abistasid: N. D. Beauvais (1687—1763), L. Desplaces (1682—1739), C. Dupuis (1685—1742), B. Lepicié (1698—1755), N. Pigné (sünd. 1690), N. H. Tardieu (1674—1744) ja S. Thomassin (1655—1733). Lehed ilmusid 1722. a. Londonis kogumikuna „Recueil de 90 têtes tirées de sept cartons de Raphael“. Hiljem sattusid plaadid kirjastaja J. Boydeli kätte, kes 1759. a. trükkis need uuesti.

Marie par la grace de Dieu Souveraine de
Cathelat et Valengin. Duchesse de Nemours

18. P. Drevet (H. Rigaud' järgi). Nemoursi hertsöginna Marie, Vaşələiğe. Nr. 239.

19. P. I. Drevet (H. Rigaud' järgi). Robert de Cotte. Vaselõige. Nr. 241.

TRÜ TR-is on 1782. a. väljaanne, mida kirjanduses ei mainita, pealkirjaga „The School of Raphael; or, the Student's Guide to Expression in Historical Painting. Illustrated by Examples engraved by Duchange, and others, Under the Inspection of Sir Nicolas Dorigny, From his own Drawings, after most celebrated Heads in the Cartons at the Queen's Palace... London, MDCCLXXXII“. Peadele on lisatud inimfiguuri joonistamise skeemid ja lehtedele I—VI peade kontuurjoonistused.

LARCHER, Antoinette (sünd. 1685)

Oli F. Poilly õpilane. Graveeris figuraalkompositsioone ja portreid.

289. Juudit (Giorgione järgi). Vaselõige. L. 30,1×19,5. ÜR 1234.

Plaadil keskel: JUDITH d'après le Tableau de Raphaël qui est dans le Cabinet de Mr. Crozat... gravé par Toinette Lacher.; paremal: 33. Bénézit II.

Teose reprodutseerimisel peeti maali autoriks ekslikult Raffaeli, tegelikult oli maalijaks Giorgione. Maal asub praegu Riiklikus Ermitaažis. Gravüür on peegelpildis.

Joseph Antoine Crozat, Thiers'i parun, asjaarmastajast graveerija ja kunstikollektsionäär. 1729.—1742. a. andis ta välja kaheköitelise kogumiku „Recueil d'estampes d'après les plus beaux tableaux...“, milles oli 182 gravüüri kuninga, Orléans'i hertsogi ja tema enda kunstikogu maalidest. Gravüürid laskis J. A. Crozat valmistada oma aja parimatel graveerijatel.

Juudit, kaunis juuditar vanast testamendist, kes võrgutas ja tappis assüürlaste väejuhi Olovernese, vabastades nii oma kodulinna assüürlaste piiramisest.

LARMESSIN, Nicolas IV de (1684—1753)

Arvuka graveerijate perekonna väljapaistvaim liige, oma isa Nicolas noorema õpilane. 1730. a. valiti akadeemia liikmeks. 1737.—1753. a. eksponeeris oma töid Salonis. Tegi kaastööd J. A. Crozat' kogumikule (vt. nr. 289).

290. Püha Miikael (Raffaeli järgi). Ofort, vaselõige. Pl. 47×27. ÜR 1235.

Plaadil keskel: Saint Michel D'après le Tableau de Raphaël qui est dans le Cabinet du Roy... gravé par Nicolas de Larmessin.; paremal: 4. J. A. Crozat' kogumikust. Nagler I.

291. Savoialane (J. B. M. Pierre'i järgi). Vaselõige. Pl. 40,9×27,9. ÜR 1547.

Plaadil paremal: De Larmessin Sculp.; vasakul: Pierre pinxit.; keskel: LE SAVOYARD.

Huber-Martini VII, 12.

Saadud K. Morgensterni kogust,

20. G. Duchange (N. Dorigny joonistusest). Kaks pead Raffaeli vaibakavandeist. Ofort, vaselõige. Nr. 244—288.

PICART, Bernard (1673—1733)

Õppis oma isa Etienne Picart'i ja S. Leclerci juures. 1710. a. asus Amsterdami, kus täitis rohkesti kirjastajate tellimusi.

292. Porose alistamine Hydaspese jõel (Ch. Le Bruni järgi). Ofort, vaselõige. 3 plaati. Pl. 70,5×150,8. ÜR 6691.

Plaadil paremal: B. Picart Excudit; vasakul: Ch. le Brun pinxit; keskel: VIRTVS TIMORIS NESCIA SORDIDI; vasakul: sama inglise, paremal prantsuse keeles.

Joubert II.

293.—370. Süütud pettused. Kogumik: frontispiss, tiitelleht + 78 gravüüri 50 lehel. Elulugu ja teoste nimestik. Ofort, vaselõige. 1734. L. 36,5×25. ÜR 6279—6357.

Tiitellehel: IMPOSTURES INNOCENTES OU RECUEIL D'ESTAMPES... , par BERNARD PICART... A AMSTERDAM M.DCC.XXXIV.

Frontispiss: B. Picart'i portree (J. van der Schley vaselõige M. des Angles'i järgi. 1732.)

78 gravüüri (Raffaelli, G. Romano, Parmigianino, L. Carracci, G. Reni, S. Rosa, Ch. Le Bruni, Rembrandti jt. joonistuste järgi). Ofort, vaselõige. L. 36,5×25.

Brunet III.

Ostetud 1821. a. J. A. G. Weigelilt Leipzgis.

371.—450. Versailles — surematu! Kogumik: 80 gravüüri. Ofort, vaselõige. 1720. L. 24,8×35,5. ÜR 6199—6278.

Sisaldab Versailles' lossi vaateid, maale saalistest, skulptuure pargist jm. Gravüürid on valmistanud: B. Audran, A. Aveline (1691—1743), N. Chasteau (u. 1680—u. 1750), M. Cochin-Horthemels (1686—1767), J. Crepy, L. Crepy, C. Duflos (1662—1727), A. Hérisset (1684—1750), J. C. Flipart (1684—1750), M. J. Renard, L. de Suruque (1686—1762), S. Thomassin (1652—1732) jt. tuntud graveerijad. Teksti kirjutas J. B. de Monicart: Versailles immortalisé... I—II. Paris. MDCCXX (TRÜ TR XIV 332 an). Brunet III.

Ostetud 1803.—1808. a.

Jean Baptiste de Monicart (surn. 1722), rahandustegelane. Kõrvalharrastusena kirjutas värsse Versailles' lossist ja pargist. Tema surm katkestas väljaande,

MAALIKUNSTNIKUD, KELLE TEOSEID ON REPRODUTSEERITUD

- Carracci, Annibale (1560—1609) — itaalia maaliija Bologna koolkonnast. Nr. 218.
- Correggio, õieti Antonio Allegri (1494—1534) — itaalia maalikunstnik. Nr. 238, 243.
- Domenichino, õieti Domenico Zampieri (1581—1641) — itaalia maaliija. Nr. 213, 226—229.
- Dyck, Anthonis van (1599—1641) — flaami maalikunstnik. 1632. aastast töötas Inglismaal. Nr. 189.
- Fouquières, Jacques (u. 1580—1659) — prantsuse maastikumaaliija. Nr. 192.
- Giorgione, õieti Giorgio Barbarelli da Castelfranco (u. 1478—1510) — itaalia kõrgrenessansi maalikunstnik, tegutses peamiselt Veneetsias. Nr. 289.
- Le Brun, Charles (1619—1690) — prantsuse ajaloomaaliija. Prantsuse Maali ja Skulptuuri Akadeemia asutajaliikmeid, kuninga õuemaaliija ja kunstikogu hooldaja. Nr. 1, 2, 3, 18—20, 22—27, 176—181, 183, 185, 292.
- Mignard, Pierre (1610—1695) — prantsuse portree- ja ajaloomaaliija, ka miniatuрист. 1690. aastast kuninga õuemaaliija ja akadeemia direktor. Nr. 184, 190.
- Pierre, Jean Baptiste Marie (1714—1789) — prantsuse ajaloomaaliija ja graveerija. 1770. a. sai akadeemia direktoriks ja kuninga õuekunstnikuks. Nr. 291.
- Poussin, Nicolas (1594—1665) — prantsuse maalikunstnik, klassitsistliku suuna esindaja. Töötas Roomas. Nr. 174, 211.
- Raffael, õieti Raffaello Santi (1483—1520) — itaalia maalikunstnik ja arhitekt, renessansi suurmeister. Nr. 4—17, 21, 66—119, 182, 209, 210, 214, 221, 224, 230—236, 244—288, 290.
- Reni, Guido (1575—1642) — itaalia maaliija Bologna koolkonnast. Nr. 215.
- Restout, Jean (1692—1768) — prantsuse ajaloomaaliija. Nr. 242.
- Rigaud, Hyacinthe (1659—1713) — prantsuse portreemaaliija. Nr. 222, 223, 237, 239, 240, 241.
- Rubens, Peter Paul (1577—1640) — flaami maalikunstnik, barokse suuna peameister. Nr. 186, 217.
- Solario, Andrea (u. 1460—u. 1515) — itaalia kompositsiooni- ja portreemaaliija. Nr. 30.
- Tizian, õieti Tiziano Vecelli (1476/77—1576) — itaalia maaliija, Veneetsia koolkonna peameister. Nr. 219.
- Veronese, Paulo, õieti Caliari (1528—1588) — itaalia maalikunstnik Veneetsia koolkonnast. Nr. 175.
- Vinci, Leonardo da (1452—1519) — itaalia kõrgrenessansi maaliija, skulptor, arhitekt, insener ja õpetlane. Nr. 186.
- Volterra, Daniele da (1509—1566) — itaalia maaliija. Nr. 225.

REPRODUKTSIOONIDE NIMESTIK

1. J. Callot. Talupoeg koeraga. Sarjast „Kapriisid“. Ofort. Nr. 61—63. Lk. 5.
2. J. Callot. Laager. Sarjast „Väikesed sõjaviletsused“. Ofort. Nr. 56. Lk. 8.
3. G. Audran (Raffaeli järgi). Eros Hephaistose vasara ja pihtidega. Sarjast „Erosed antiikjumalate ja -kangelaste embleemide ja relvadega“. Ofort, vaselõige. U. 1670. Nr. 4—17. Lk. 16.
4. J. Audran — B. Audran (Ch. Le Bruni järgi). Aleksander Suur sõidab võidukalt Babüloni. Sarjast „Aleksander Suure lahingud“. Ofort, vaselõige. Nr. 22—27. Lk. 20.
5. J. Callot. Peetrus. Sarjast „Lunastaja, neitsi Maarja ja kaksteist apostlit“. Ofort. 1631. Nr. 36—50. Lk. 25.
6. J. Callot. Suur aastalaat Firenzes. Ofort. 1620—1622. Nr. 57. Lk. 27.
7. N. Chapron. Loomade loomine. Sarjast „Vana testamendi lood“. Ofort. 1649. Nr. 66—119. Lk. 30.
8. G. Edelinck. Nicolas Coëffeteau. Vaselõige. Nr. 187. Lk. 33.
9. G. Edelinck (Raffaeli järgi). Püha perekond. Vaselõige. Nr. 182. Lk. 34.
10. E. Le Sueur. Püha perekond. Ofort. Nr. 188. Lk. 35.
11. A. Masson (P. Mignardi järgi). Krahv d'Harcourt (Kadett Pärliga). Vaselõige. 1667. Nr. 190. Lk. 37.
12. C. Mellan. Joseph de Paris. Vaselõige. Nr. 191. Lk. 38.
13. J. Morin (J. Fouquières'i järgi). Pardijaht. Ofort, vaselõige. Nr. 192. Lk. 42.
14. G. Perelle. Tee metsa ääres. Ofort. Nr. 200. Lk. 43.
15. F. de Poilly (Raffaeli järgi). Madonna magava lapse ja Johannesega. Vaselõige. Nr. 214. Lk. 45.
16. F. Chereau (H. Rigaud' järgi). Louis Antoine de Pardaillan de Gondrin. Vaselõige. Nr. 222. Lk. 48.
17. N. Dorigny (Domenichino järgi). Markus. Sarjast „Neli evangelisti S. Andrea della Valle kirikust“. Ofort, vaselõige. 1707. Nr. 227. Lk. 51.
18. P. Drevet (H. Rigaud' järgi). Nemoursi hertsoginna Marie. Vaselõige. Nr. 239. Lk. 54.
19. P. I. Drevet (H. Rigaud' järgi). Robert de Cotte. Vaselõige. Nr. 241. Lk. 55.
20. G. Duchange (N. Dorigny joonistusest). Kaks pead Raffaeli vaibakavandeist. Ofort, vaselõige. Nr. 244—288. Lk. 57.

ФРАНЦУЗСКАЯ ГРАВЮРА XVII—I-ОЙ ПОЛОВИНЫ XVIII в. В ФОНДАХ НАУЧНОЙ БИБЛИОТЕКИ ТГУ

Резюме

Предлагаемый каталог знакомит со старыми французскими резцовыми гравюрами и офортами, хранящимися в Научной библиотеке Тартуского университета. Большая часть их поступила в библиотеку из университетского музея искусств, основанного в 1803 г. проф. К. Моргенштерном (1770—1852), который был преподавателем истории искусств и эстетики и одновременно директором университетской библиотеки. Стремясь обогатить учебный процесс, в период своей деятельности в музее (1803—1837) К. Моргенштерн приобретал различные художественные ценности, среди них в большом количестве западно-европейские гравюры, литографии и рисунки. В конце прошлого века они были переданы в библиотеку университета. Сейчас собрание графики насчитывает около 8000 графических листов и рисунков.

В коллекции французских гравюр представлены работы почти всех известных мастеров XVII—I-ой половины XVIII в. Наряду с небольшими эстампами знаменитого художника-офортиста Ж. Калло имеется одна из основных его работ — «Большая ярмарка во Флоренции». Собрание содержит также работы офортистов, сформировавшихся под влиянием Ж. Калло — Ж. Сильвестра и Г. Перелля. Заслуживают внимания единственный офорт известного мастера декоративной живописи Э. Ле Сюэра «Святое семейство» и обширная серия Н. Шапрона по так называемой библии Рафаэля «Сказания Ветхого завета».

Из мастеров французской резцовой гравюры наиболее известны имена К. Меллана и Ж. Морена. Красивые и редкие листы А. Массона, Ж. Эделинка, Ж. Одрана и др. относятся к периоду расцвета французской резцовой гравюры. В коллекцию входят также виртуозно исполненные листы высоко ценимых мастеров портретной гравюры П. Древе и его сына Пьера Эмберта, среди них один из шедевров французской портретной графики — портрет Ж. Б. Боссюэ.

Среди гравюров фигуральных композиций следует упомянуть Н. Дориньи с его полной серией картонов Рафаэля для ковров. Рядом с произведениями очень известных мастеров можно видеть большое количество листов менее известных гравюров.

В начале XVIII в. во Франции большую популярность приобрела серия гравюр, знакомящих с Версальским дворцом (1720). Довольно интересным является также сборник офортов Б. Пикара «Невинные мошенники» (1734).

Коллекция французской графики XVII—I-ой половины XVIII в. в Научной библиотеке Тартуского университета не слишком многочисленна, но она дает довольно полное представление о наиболее плодотворном периоде французского гравировального искусства.

СПИСОК РЕПРОДУКЦИЙ

1. Ж. Калло. Крестьянин с собакой. Из серии «Капризы.» Офорт. № 61—63. Стр. 5.
2. Ж. Калло. Лагерь. Из серии «Малые бедствия войны.» Офорт. № 56. Стр. 8.
3. Ж. Одран (по Рафаэлю). Эрос с молотом и клещами Гефеста. Из серии «Эросы с эмблемами и оружием античных богов и героев.» Офорт, гравюра резцом Ок. 1670. № 4—17. Стр. 16.
4. Ж. Одран — Б. Одран (по Ш. Леброну). Триумфальное вступление Александра Великого в Вавилон. Из серии «Битвы Александра Великого.» Офорт, гравюра резцом. № 22—27. Стр. 20.
5. Ж. Калло. Св. Петр. Из серии «Спаситель, дева Мария и двенадцать апостолов.» Офорт. 1961. № 36—50. Стр. 25.

6. Ж. Калло. Большая ярмарка во Флоренции. Офорт. 1620. № 57. Стр. 27.
7. Н. Шапрон. Сотворение животных. Из серии «Сказания Ветхого завета.» Офорт. 1649. № 66—119. Стр. 30.
8. Ж. Эделинк. Никола Коэфто. Гравюра резцом. № 187. Стр. 33.
9. Ж. Эделинк (по Рафаэлю). Святое семейство. Гравюра резцом. № 182. Стр. 34.
10. Э. Ле Сюэр. Святое семейство. Офорт. № 188. Стр. 35.
11. А. Массон (по П. Миньяру). Граф д'Аркур (Кадет с жемчужиной). Гравюра резцом. 1667. № 190. Стр. 37.
12. К. Меллан. Жозеф де Пари. Гравюра резцом. № 191. Стр. 38.
13. Ж. Морен (по Ж. Фукьеру). Утиная охота. Офорт, гравюра резцом. № 192. Стр. 42.
14. Г. Перелль. Дорога возле леса. Офорт. № 200. Стр. 43.
15. Ф. де Пуайи (по Рафаэлю). Мадонна со спящим младенцем и Иоанном. Гравюра резцом. № 214. Стр. 45.
16. Ф. Шеро (по Г. Риго). Луи Антуан де Пардаван де Кондрен. Гравюра резцом. № 222. Стр. 48.
17. Н. Дориньи (по Доменикино). Св. Марк. Из серии «Четыре евангелиста из церкви Св. Андреа делла Валле». Офорт, гравюра резцом. 1707. № 227. Стр. 51.
18. П. Древе (по Г. Риго). Мария, герцогиня Немурская. Гравюра резцом. № 239. Стр. 54.
19. П. Э. Древе (по Г. Риго). Робер де Котт. Гравюра резцом. № 241. Стр. 55.
20. Ж. Дюшанж (с рисунка Н. Дориньи). Две головы с картонов Рафаэля для ковров. Офорт, гравюра резцом. № 244—288. Стр. 57.

LES GRAVURES FRANÇAISES DU XVII ET DE LA PREMIÈRE MOITIÉ DU XVIII S. DANS LA BIBLIOTHÈQUE SCIENTIFIQUE DE L'UNIVERSITÉ DE TARTU

Résumé

Ce catalogue fait connaître de vieilles gravures au burin et eaux-fortes françaises qui se trouvent dans la Bibliothèque scientifique de l'Université de Tartu. La majorité d'entre elles viennent du musée d'art de l'Université fondé en 1803 par le professeur d'histoire d'art et d'esthétique K. Morgenstern (1770—1852) qui était en même temps directeur de la bibliothèque de l'Université. Ayant pour fonction de veiller à l'instruction des étudiants, il avait collectionné les œuvres d'art, entre autres en grand nombre des gravures, lithographies et dessins d'Europe occidentale. A la fin du siècle dernier ils furent remis à la bibliothèque de l'Université. Aujourd'hui la collection compte en tout de plus de 8000 estampes.

La collection de gravures françaises renferme des œuvres de la plupart des graveurs connus du XVII et de la première moitié du XVIII s. A côté de petites estampes du célèbre aquafortiste J. Callot on voit son chef-d'œuvre «La grande foire de Florence». Il y a des œuvres de I. Silvestre et de G. Perelle dont la manière artistique est influencée par J. Callot. Il est à marquer l'unique eau-forte du maître des arts décoratifs E. Le Sueur «La sainte Famille» et une suite de gravures de N. Chapron d'après la bible de Raphaël «Sacra Historiae Acta».

Parmi les graveurs au burin les plus renommés il faut citer C. Mellan et J. Morin. Les feuilles belles et bien conservées de A. Masson, G. Edelinck, G. Audran etc. appartiennent à l'époque d'épanouissement de gravure au burin en France. Il ne manque pas aussi d'estampes d'une perfection artistique frappante des portraitistes très appréciés P. Drevet et son fils Pierre Imbert, parmi lesquelles est une chef-d'œuvre des portraits gravés celui de J. B. Bossuet.

La collection comprend des œuvres du maître des compositions figurées N. Dorigny y compris une suite complète faite par cartons de Raphaël. A côté des œuvres des maîtres illustres il y a des cartons des graveurs moins connus.

Au début du XVIII s. une suite de gravures du château de Versailles (1720) devient très connue. Le recueil de B. Picart intitulé «Impostures Innocentes» (1734) est aussi intéressant.

La collection de gravures françaises du XVII et de la première moitié du XVIII s. de la Bibliothèque scientifique de l'Université de Tartu n'est pas nombreuse, mais elle donne une bonne idée de la période bienfaisante de la gravure française.

ILLUSTRATIONS

1. J. Callot. Un homme et son chien. D'une suite «Les caprices». Eau-forte. N 61—63. P. 5.
2. J. Callot. Le campement. D'une suite «Les petites Misères de la guerre». Eau-forte. N 56. P. 8.
3. G. Audran (par Raphaël). Eros au marteau et aux tenailles de Hephaistos. D'une suite «Les Eros aux emblèmes et armes des dieux et des héros antiques». Eau-forte, gravure au burin. Vers 1670. N 4—17. P. 16.
4. G. Audran — B. Audran (par Ch. Le Brun). L'Entrée d'Alexandre à Babylon. D'une suite «Les batailles d'Alexandre». Eau-forte, gravure au burin. N 22—27. P. 20.
5. J. Callot. Saint Pierre. D'une suite «Le Sauveur, la sainte Vierge, les douze Apôtres». Eau-forte. 1631. N 36—50. P. 25.
6. J. Callot. La grande foire de Florence. 2e planche. Eau-forte. 1620—1622. N 57. P. 27.
7. N. Chapron. La création des animaux. D'une suite «Sacrae Historiae Acta». Eau-forte. 1649. N 66—119. P. 30.
8. G. Edelinck. Nicolas Coëffeteau. Gravure au burin. N 187. P. 33.
9. G. Edelinck (par Raphaël). La Sainte Famille. Gravure au burin. N 182. P. 34.
10. E. Le Sueur. La Sainte Famille. Eau-forte. N 188. P. 35.
11. A. Masson (par P. Mignard). Comte d'Harcourt (Cadet à la Perle). Gravure au burin. 1667. N 190. P. 37.
12. C. Mellan. Joseph de Paris. Gravure au burin. N 191. P. 38.
13. J. Morin (par J. Fouquières). La chasse aux canards. Eau-forte, gravure au burin. N 192. P. 42.
14. G. Perelle. Une route auprès de la forêt. Eau-forte. N 200. P. 43.
15. F. de Poilly (par Raphaël). La Vierge lève un voile pour montrer à Saint Jean son fils qui dort. Gravure au burin. N 214. P. 45.
16. F. Chereau (par H. Rigaud). Louis Antoine de Pardailan de Condrin. Gravure au burin. N 222. P. 48.
17. N. Dorigny (par Domenichino) Saint Marc. D'une suite «Les quatre évangélistes de la cathédrale S. Andrea della Valle». Eau-forte, gravure au burin. 1707. N 227. P. 51.
18. P. Drevet (par H. Rigaud). Duchesse de Nemours Marie. Gravure au burin. N 239. P. 54.
19. P. I. Drevet (par H. Rigaud). Robert de Cotte. Gravure au burin. N 241. P. 55.
20. G. Duchange (par le dessin de N. Dorigny). Deux têtes du «Recueil de 90 têtes tirées de sept cartons de Raphaël». Eau-forte, gravure au burin. N 244—288. P. 57.

SISUKORD

Saateks	5
Prantsuse 17. sajandi ja 18. sajandi 1. poole graafika	8
17. sajand	16
18. sajandi 1. pool	47
Reproduktsioonide nimestik	60
Французская гравюра XVII—I-ой половины XVIII в. в фондах Научной библиотеки ТГУ. Резюме.	61
Список репродукций	61
Les gravures françaises du XVII et de la première moitié du XVIII s. dans la Bibliothèque scientifique de l'Université de Tartu. Résumé	62
Illustrations	63

Французская гравюра XVII — I-ой половины XVIII в. Каталог. На эстонском языке. Резюме на русском и французском языках. Тартуский государственный университет. ЭССР, 202400, г. Тарту ул. Юликооли 18. Vastutav toimetaja O. Nagel. Korrektorid I. Pauska, L. Jago, N. Vorobjova, Ladumisele antud 29. 12. 1977. Trükkimisele antud 28. 01. 1983. Kriitpaber. Formaati 70x90₁₆. Tingtrükipoognaid 3,72. Arvestuspoognaid 4,07. Trükipoognaid 4,0. Trükiarv 1500. MB-01062. Tell. nr. 6261. Hind 65 kop. Hans Heidemanni nim. Trükkikoda, ENSV, Tartu, Ülikooli 17/19. II.

65 kop.